

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR !

İlham

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nº 060 (6260) 8 aprel 2021-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Prezident İlham Əliyev yol tikintisine 13,6 milyon manat ayrıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 7-də "Ağcabədi rayonunun Mingəçevir-Stansiya Mingəçevir-Behrəmtəpə (109 km)-Avşar-Salmanbəyli-Aşağı Avşar-Xocavənd avtomobil yolu tikintisinə 13,6 milyon manat ayrıb" Serəncam imzalayıb.

AZƏRTAC xəber verir ki, Sərəncama əsasən, 14 min nəfər əhalinin yaşadığı 4 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Mingəçevir-Stansiya Mingəçevir-Behrəmtəpə (109 km)-Avşar-Salmanbəyli-Aşağı Avşar-Xocavənd avtomobil yolu tikintisinin başa çatdırılması məqsədile "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət bütçəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərc-ləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün 1.1.9-cu yarimbəndində göstərilmiş 13,6 milyon manat Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılib.

Paşinyan Putindən nə istədi?

Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan Rusiya prezidenti Vladimir Putinlə görüşündə səhbətə hərbi əşirlərlə başlayıb, sonra isə İrvanda yazdıqlarını bir-bir Kremlin sahibindən xahiş edib. SİA xəber verir ki, onun istədiyi ilk şey Ermənistanda yeni atom elektrik stansiyası...

Bax 8

Tarixin təkrarlanan gerçəklilikləri

Soyqırım, genosid bütün əhalinin, etnosların, irqi, milli, etnik, yaxud dini əlamətlərinə görə tamamilə və qismən məhv edilməsi demekdir. Azərbaycan xalqı ermənilər tərəfindən...

Hulusi Akar: Birlik və bərabərliyimiz Qarabağ ətrafında daha da möhkəmləndi

"Azərbaycanlı qardaşlarımızla əməkdaşlığını davam etdiririk". Bunu Türkiyənin milli müdafiə naziri Hulusi Akar deyib. O bildirib ki, Azərbaycanın Qarabağda qazandığı 44 günlük Zəferinin əhəmiyyəti...

Bax 4

Minsk qrupu həmsədrlərinin susun vicdanları...

Bax 7

Etirazçı erməni qadınlar tutulub polisə aparılıb

Bax 11

Ramazan ayı bu tarixdə başlayacaq

Bax 3

Kremli: "Qarabağda "İskəndər" in istifadəsi ilə bağlı məlumatımız yoxdur"

Bax 11

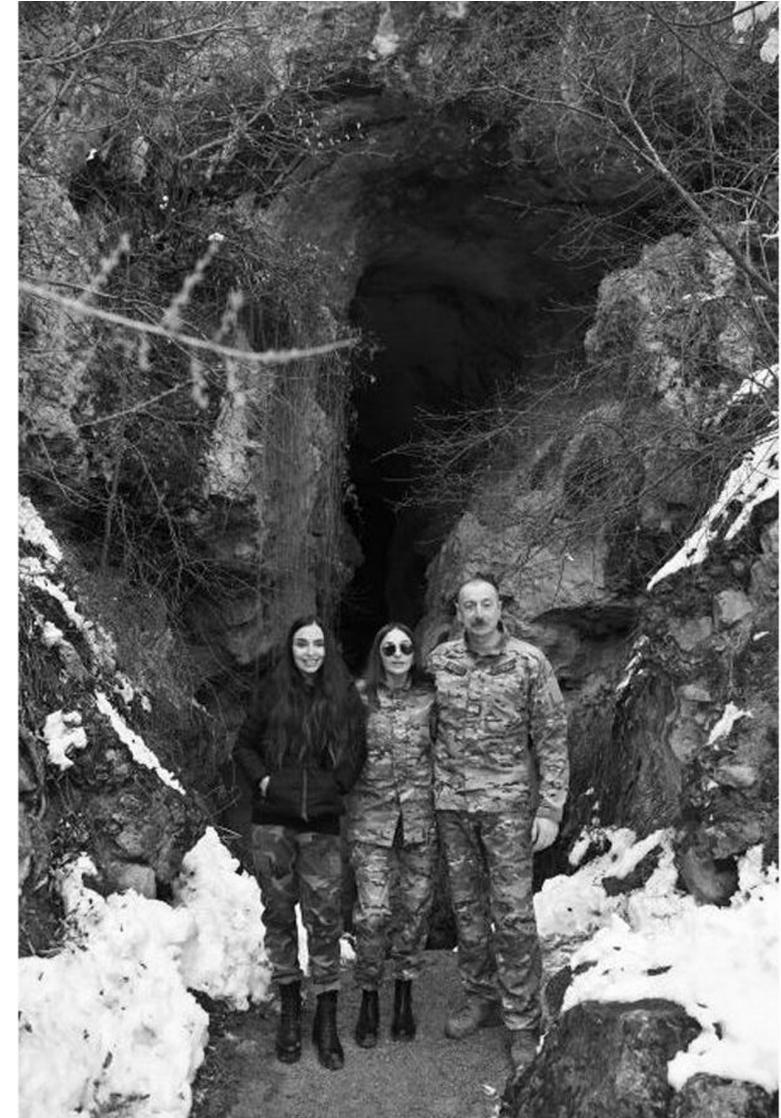
Türkiyə millisi FİFA reytingində irəlilədi

Bax 16

“Gəlin, bir yerdə deyək: “Azix Azərbaycandır!”, “Qarabağ Azərbaycandır!”

**Prezident İlham Əliyev:
“Azad edilmiş torpaqlarda
67 məscid var idı, cəmi ikisi
qalıb, yarıdağılmış”**

“Azərbaycan ərazisində bütün dinlərin məbedləri dövlət tərefindən tikihilir və bütün dünya bunu bili”. Bu fikirləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyeva Füzuli və Xocavənd rayonlarına səfəri çərçivəsində Hünərli kəndindəki Alban məbədi ilə tanış olarkən bildirib. Bildiyimiz kimi, əhalisinin əksəriyyəti müsəlman olan Azərbaycanda müsəlmanlar, pravoslavlar, katoliklər, protestantlar, yəhudilər daxil olmaqla, müxtəlif etnik və dinli qruplar əsrlərdir qarşılıqlı hörmət şəraitində yaşayır. Ölkə əhalisinin 96 faizinin müsəlman olmasına baxmayaraq, Azərbaycanda dövlətin dəstəyi hesabına sinaqoqlar, məscidlər, kilsələr tikilib və bərpə olunub.

Bu gün Azərbaycanda xristianlığın ayrı-ayrı cərəyanlarının icmaları sərbəst şəkildə fəaliyyət göstərir və 7 sinaqod, 4 gürçü kilsəsi de fəaliyyətdədir. Bütün bularla yanaşı, paytaxtimizin mərkəzində erməni kilsəsi də var. Bu illər ərzində kilsəye toxunulmayıb. Bu, xalqımıza məxsus olan dəyərdir, xalqımızın tolerantlığının göstəricisidir. Cənab Prezidentin qeyd etdiyi kimi, “İndi gəlsinlər, baxsınlar Azərbaycanın müxtəlif yerlərində xristian abidələri nece qorunur... Ermənilərin vəhşiliyi

dünya bilməlidir, görməlidir bizim məscidlərimiz nə gündədir. Azad edilmiş torpaqlarda 67 məscid var idi, cəmi ikisi qalıb, yarıdağılmış. Özü də onlardan müxtəlif məqsədlər üçün istifadə ediblər. Alban kilsəsini də bu günə qoyublar. Bəlkə burada da heyvan saxlayıblar, burada da dəmir-dümür saxlayıblar, orada o dəmir-dümürlərin bir hissəsi qalıb. Ona görə hər kəs bunu görməlidir, bilməlidir. Əgər kimse bundan sonra bize qarşı hansısa əsəssiz ittiham irəli sürmək istəsə, o, cavabını alacaq, necə ki, bu günə qədər alıb”.

“ERMƏNİLƏR NECƏ Kİ, BİZİM MƏSCİDLƏRİMİZİ TƏHQİR EDİBLƏR, QƏDİM ALBAN MƏBƏDİNİ DƏ TƏHQİR ETMİŞLƏR”

Erməni qəsbkarlarının ərazilərimizdə abidələrin saxtalaşdırılması istiqamətində apardığı işlər Ermenistanın özünü təsdiqləmek, tarixini, mədəniyyətini yaratmaq siyasetinə xidmet edib. 30 ilə yaxın işgal altında olan tarixi və memarlıq abidələrimiz olan Qarğabazar kəndində Cəlil turbəsi, Aşağı Veyselfi kəndində Mirəli turbəsi, Qocəhmədli kəndində məscid binası, Horadız kəndində məscid binası, Horadız kəndində İmamzadə turbəsi, Füzuli şəhərində məscid binası, Aşağı Aybasanlı kəndində İbrahim turbəsi və s. onurla belə tarixi əhəmiyyətli abidələrimiz dağıdılib, mehv edilib, tanınmaz hala salınıbdır. Əlbəttə

ki, Azərbaycanın ən nadir tarixi abidələri onun tarixini, adət ve ənələrini, onun mədəni kökünü özündə ehtiva edir. “Bura qədim Alban məbedidir, Alban kilsəsidir, Hünerli kəndində yerləşir”, deyən dövlət başçısı ermənilərin bu kilsəni də erməniləşdirmək istədiklərini və burada erməni dilində yazılar yazdıqlarını, ancaq buna nail ola bilmədiklərini bildirib: “Indi əger bu, erməni kilsəsi olsayıd, buna belə vəziyyətdə qoyardılar mı? Tövləyə oxşayır, elə bil ki, tövlədir, zibilxanadır. Bu, bizim qədim tarixi abidəmizdir, udi qardaşlarımızın məbədidir. Onlar buraya da gələcəklər. Ermənilər necə ki, bizim məscidlərimizi təhqir ediblər, qədim Alban məbədini də təhqir etmişlər. Amma biz bərpa edəcəyik. Bütün bu yazılar saxta yazılılardır, sonradan yazılmış yazılardır. Onlar bizim qədim torpaqlarımızda özləri üçün saxta tarix yaradıblar. Amma buna nail ola bilməyiblər, biz onları ifşa etmişik. Bu kilsənin - alban məbədinin bu vəziyyətdə olması bir daha erməni saxtakarlığını göstərir. Erməni kilsəsi olsayıd, buna təmir etdirirdilər”.

“ƏGƏR BU, ERMƏNI KİLSƏSİ OLSAYDI, BUNU YAZARDI - “İQOR”, “AŞA”?”

Təbii ki, ermənilər onlara məxsus olan abidələri hifz edər, onu qoruyardılar. Amma təcavüzkar ermənilər Azərbaycan xalqının abidələrinə münasibətdə qəddardırlar, dağıdıcı və yirticidirlər: “Baxın,

buraya baxın, erməni kilsəsi olsayıd, bunları yazardılar? Yazardılar bunları? “Kamo”, “Artur”, nə bilim, “Marta”. Öz kilsələrini belə təhqir edərdilər? Bax, bu daşların hamısı saxtadır. Bu, erməni saxtakarlığıdır. İçəride də, gəlin buraya, əgər bu, erməni kilsəsi olsayıd, bunu yazardı - “İqor”, “Aşa”? Uçurublar, dağıdıblar, qapını da yandırıblar”. Baş verənlər nəyi göstərir? Əlbəttə ki, ermənilərin daş yaddaşımıza olan münasibətidir. Yeni tarix yazmaq, yaratmaq istəkləridir. Özünün zənginliyi olmayan başqasının da zəngin, qiymətli deyərlərinə xor baxar. Bu, aksiomadır. Bütün dünyaya bu vəhşiliyi görür və onların yaritmaz əməlləri, sahib olmadığı dəyərlərə qarşı zorakılıqları diqqətdən qaçır. Əsilə, köksüz bir “xalq” başqa cür hərəket də edə bilmez.

Daş dövrü insanların yaşayış yeri kimi məşhur olan Azix mağarası da uzun illər düşmənin işğalı altında olub. Mağara 1960-ci ilde Məmmədəli Hüseynovun rəhbərliyi ilə AMEA-nın “Paleolit Arxeoloji Ekspedisiyası” tərefindən aşkar olunmuşdur. Aparılmış tədqiqat işləri zamanı on mədəni təbəqə aşkarlanmışdır. Mağarada Quruçay mədəniyyəti, Aşel mədəniyyəti və Mustye mədəniyyəti dövründə yaşayış olduğu müəyyən edilmişdir. Mənbələrdən bəlli ki, 1968-ci ilin iyununda Məmmədəli Hüseynovun rəhbərliyi altında Paleolit arxeoloji ekspedisiyası Azix düşərgəsinin V təbəqəsinin IV horizontunda apardığı arxeoloji qazıntılar zamanı bir neçə

daş məmələti ilə birlikdə ibtidai insana məxsus çənə aşkar olunmuşdur.

Səfər çərçivəsində Azix mağarasında olan dövlət başçısı buranın dünyasının ən qədim insanının yaşayış yerlərindən biri və Azərbaycan tarixinə məxsus, tarixi sərvətin olduğunu bildirib: “Ermenistan bu mağarada qanunsuz olaraq işlər aparmışdır, xaricdən qanunsuz olaraq alımlar gətirdi. Onlar bu mağaraya, bizim tarixi ırsimizə böyük ziyan vurmaşılar. Onlar bu ziyanın hamısını ödəyecəklər. Onları məcbur edəcəyik. Azix mağarasını azərbaycanlı alım aşkarlayıb. Azix mağarası Azərbaycan ərazisində yerləşir. Bundan sonra azərbaycanlı alımlar və onların dəvəti ilə gələcək xarici alımlar burada qanuni yollarla tədqiqatlar aparacaqlar”.

Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsində neçə illərə bərabər bir yol getdi, döyüş əməliyyatı apardı. Dünyanı təcəccübəndirən, hərb tarixində yeni səhifə olan mühərribədə qalıb oldu. 30 illik bir həsrətə son qoyuldu. Tarixi torpaqlarımız işğaldan azad olundu. Xalqımız üçün geniş yollar açıldı. Azərbaycan xalqının həmreyliyi, xalq-iqtidar birləşmiş ugurları şərtləndirən amil olduğundan ölkəmizi daha da böyük nailiyyətlər gözləyir. Cənab Prezidentin vurğuladığı kimi, “Bütün zirvələri qət edəcəyik. Elə zirvə yoxdur ki, onu biz qət edə bilməyək. Gəlin, bir yerdə deyək: “Azix Azərbaycandır!”, “Qarabağ Azərbaycandır!”.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Tedros Adhanom Ghebreyesus @DrTedros · 12 Std.

Thank you, @presidentaz Aliyev for your leadership in calling for equitable, affordable, timely and universal access to #COVID19 vaccines at the UN Human Rights Council. I agree we must do more to ensure vaccines are fairly distributed. Together for vaccine and #HealthEquity!

31

399

651

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru Azərbaycan Prezidentinə təşəkkür edib

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesus şəxsi "Twitter" hesabında aprelin 6-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Ümumdünya Sağlamlıq Günü münasibətilə videomüraciətindəki çəgirişləri ilə bağlı paylaşım edib.

AZERTAC xəbər verir ki, ÜST-ün Baş direktoru Prezidentinə təşəkkür edərək qeyd edib: "BMT-nin insan Hüquqları Şurasında paylaşımında Azərbaycan

ədalətli, elverişli, vaxtında ve universal şəkildə COVID-19 peyvəndlərinə çıxışın əldə olunması ilə bağlı çağrı-rişdəki liderliyinə görə Prezident Əliyev, Sizə təşəkkür edirəm. Razıyam ki, biz vaksinlərin ədalətli paylanması temin etmək, peyvənd və sağlamlıq teminatı üçün birlikdə daha çox iş görməliyik".

Aprelin 7-də Milli Məclisin Sədri Sahibe Qafarova

Misir Ərəb Respublikasının ölkəmizdəki fövqələdə və səlahiyyətli səfiri Adel İbrahim Ahmed İbrahim ilə görüşüb. Spiker qonağı salamlayaraq, Misirin Azərbaycanın müstəqilliyini ilk tanıyan ölkələrdən biri olduğunu vurğulayıb. O, ölkəmizin Misirə ikitərəfli münasibətlərin daha da inkişaf etdirilməsinə əhəmiyyət verdiyini bildirərək, tərəflər arasında imzalanmış sənədlərin əməkdaşlığın daha da dərinləşməsinə müsbət töhfələr verdiyini qeyd edib.

İki ölkənin qanunvericiliy orqanları arasında əməkdaşlığın əhəmiyyətini bildirən Sahibe Qafarova deyib ki, Milli Məclisde Azərbaycan-Misir parlamentlərarası əlaqələr üzrə işi qrupu fəaliyyət göstərir.

Görüşdə Azərbaycanın Vətən müharibəsində əldə etdiyi böyük qələbə haqqında da məlumat verilib. Bildirilib ki, Azərbaycan bu qələbə nəticəsində Ermənistanın işğal altında saxlandığı torpaqlarımızı azad edərək, öz ərazi bütövlüyüünü və ədaləti bərpa edib. Bununla da ölkəmiz üçün yeni mərhələnin başlangığını diqqətə çatdırıb Sahibe Qafarova vurğulayıb ki, hazırda qarşıda duran əsas

məqsədlərdən biri azad olmuş ərazilərimizin ən yüksək seviyyədə yenidən qurulması, şəhər və rayonlarımıza bərpa olunmasıdır.

Görüşdə qeyd olunub ki, ermənilər 30 il ərzində işğal etdikləri Azərbaycan torpaqlarında böyük dağıntılar, vandalizm aktları töredib, şəhərləri, evləri, kəndləri, tarixi, mədəni və dini abidələri, bütün infrastruktur tamamilə dağıdıb, talan edib. Ermənistan həmçinin hemin əraziləri minayağlı və bu gün bütün çağrıslara baxmayaraq, bəyənəlxalq hüququn prinsiplərini kobud şəkildə pozmaqdada davam edir, minalanmış ərazilərin xəritələrini Azərbaycan tərəfinə verməkdən imtina edir. Bunun nəticəsi olaraq, mühəribədən sonra bir çox azərbaycanlı mülki şəxs və hərbçi minaya düşərək həlak olub və yaralı-

nib. Sahibe Qafarova həmin xəritələrin Azərbaycan tərəfinə verilməməsinin hərbi cinayət olduğunu vurğulayıb.

Səmimi qəbul üçün minnətdarlığını bildirən Misir Ərəb Respublikasının ölkəmizdəki fövqələdə və səlahiyyətli səfiri Adel İbrahim Ahmed İbrahim ölkəmizdə fəaliyyət göstərməsindən məmənluğunu ifadə edib. O, Azərbaycanın bütün sahələrdə böyük nailiyyətlər qazandığını və inkişaf etdiyi vurgulayaraq hər iki ölkə rəhbərliyinin dəstəyi ilə ölkələrimiz arasında əlaqələrin daha da dərinləşdiriyini bildirib.

Səfir iki ölkənin parlamentləri arasında əlaqələrin səviyyəsindən məmənluğunu qeyd edib. Görüşdə, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər etrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

"Caspian News" portalında 44 günlük müharibədə Azərbaycana qarşı "İsgəndər" raketindən istifadə olunmasından bəhs edən məqalə yerləşdirilib

Caspian News" xəbər portalında "Ermenistanın Azərbaycana qarşı "İsgəndər" raketlərindən istifadə etməsi yeni faktlarla təsdiqlənib" sərlövhəli məqalə dərc edilib.

AZERTAC xəbər verir ki, məqalədə 2020-ci ildə baş vermiş 44 günlük Qarabağ müharibəsi zamanı Ermenistanın Azərbaycana qarşı "İsgəndər" raketlərindən istifadə etməsinin regional və beynəlxalq media qurumlarının diqqət mərkəzində olduğu vurgulanır.

Yazında bildirilir ki, Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyinin əməkdaşları tərəfindən işğaldan azad olunmuş ərazilərdə aparılan davamlı minatəmizləmə əməliyyatları neticesində Azərbaycanın Qarabağ bölgəsindəki Şuşa şəhəri etrafında iki partlamış raketin qalıqları tapılıb və martın 15-də tapılmış həmin raket qalıqlarının Rusiya istehsalı olan "İsgəndər" raketləri olduğu təsdiqlənib. Həmin raket qalıqları agentliyin nümayəndələri tərəfindən keçən həftə paytaxt Bakıda nümayiş etdirilib ki, bu da Azə-

baycana qarşı böyük dağıdıçı güce malik raketin istifadə olunması ilə bağlı bir sıra suallar doğurub.

"İsgəndər" raketlerinin xüsusiyyətləri barədə ətraflı məlumat verilən məqalədə qeyd olunur ki, "İsgəndər" raketin Şuşa şəhərində icazə verildi və mən də istifadə etdim. Bu, bizə müəyyən üstünlükler verdi və biz bir neçə tankı şəhərə gətirməyi bacara bildik. Baş nazir Nikol Paşinyan isə beynəlxalq ictimaiyyətin sərt qıñığından qorxaraq raketin istifadə edilməsini qadağan etmişdi".

Şneor Seqal: Ağdamda hər şey dağılılib

Biz bu gün Ağdamə şəhəri nə, işğaldən azad olunmuş ərazilərə geldik. Bu ərazilərin doğma insanları uzun müddət idarəətə ki, bu yerlərə baxmaq çox ağırlıdır. Görünür ki, burada həyat olmayıb. Hər şey dağılılb". Bunu Azərbaycan Aşkenazi Yəhudü icmasının sədri Şneor Seqal deyib.

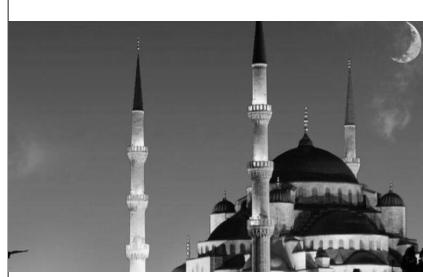
"Bu gün burada bütün dinî konfessiyaların nümayəndələri yenidən toplaşıb. Biz birləşdik. Düşünürəm ki, Allah yuxarıdan baxır və başa döşür ki, biz bu sınağı uğurla keçdiq və yenidən bu yerlərə qaydırıq. Bu yerlərə başqa missiyalarla, düşüncələrlə qaydırıq. Biz hər gün yəhudü dua-

sında üç dəfə deyirik ki, "Allah bize biz birləşdə olanda xeyir-dua ver!" Əminəm ki, biz bu gün birləşdik, Allah bunu görür və bize bu torpaqlarda böyük xeyir-dua verəcək. Biz xaxın vaxtlarda yenidən bura qayiadanda bu ərazilərin neca inkişaf edib çıçıklandıryının şahidi ol-

cağıq. Qoy, Allah bizim Prezidentimizə və bütün bu bərpa işində iştirak edən, bu yerlərə həyatı qaytaran hər kəs qüvvət və xeyir-dua versin. Mən həlak olmuşların xatirəsi və bütün yaralıların sağalması üçün dua etmək istəyirəm", - deyə o vurgulayıb.

Ramazan ayı bu tarixdə başlayacaq

Üfüqdə tez və ya gec görünüşün. Bu məsələ bizdən asılı deyil.

Ramazan ayı ilə bağlı hələ ki iclas etməmiş. Biz Ramazan ayı ilə bağlı fətva verəndə yeni bir şey etmirik. Bu ayı Allah-Təala yaradıb. Ay bəzən bir gün sonra görünür". SİANIN məlumatına görə, bunu jurnalistlərə açıqlamasında Ağdamda səfərdə olan Qafqaz Müsəlmanları idarəsinin rəhbəri Allahşükür Paşazadə deyib. A.Paşazadə bildirib ki, bu, elmi məsələdir, rəsədxana hansı məlumatları bize versə, ona uyğun da qərar veriləcək. Ola bilər ki, ay bizim

Hulusi Akar: Birlik və bərabərliyimiz Qarabağ ətrafında daha da möhkəmləndi

“Azərbaycanlı qardaşlarımızla əməkdaşlığını davam etdiririk”. Bunu Türkiyənin milli müdafiə naziri Hulusi Akar deyib. O bildirib ki, Azərbaycanın Qarabağda qazandığı 44 günlük Zəfərinin əhəmiyyəti çox böyükür.

Birlik və bərabərliyimiz Qarabağ ətrafında daha da möhkəmləndi. Bunu hər kəs gördü. Türkün gücү, türkün yumruğu erməninin başına dəydi. 30 ildən əvvəl davam edən işğal, zülmənən sonra qatıldı. Qarabağda qazanılan Qələbə tarixə qızıl hərflərle yazılaçacaq. Türkiyə və Azərbaycan orduları

ri hər zaman hər yerde bərabər çalışma bilməlidir. Bunun üçün yüksək tempdə hazırlıqlarıımızı görürük”, - deyə H. Akar vurğulayıb.

Ceyhun Bayramov Türkiyə səfiri ilə görüşüb

Aprelin 7-də xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Türkiyə Respublikasının Azərbaycandakı fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Erkan Özoralı diplomatik fəaliyyətinin başa çatması ilə əlaqədar qəbul edib.

Xarici İşlər Nazirliyinin Metbuat xidməti idarəsinən “iki sahil”ə verilən məlumatə görə, nazir Ceyhun Bayramov iki qardaş ölkə arasında mövcud olan en yüksək seviyyəli münasibətlərin inkişafında səfir qismində Erkan Özoralın rolunu məmənnunluqla qeyd edərək, bu xüsusda verdiyi töhfəyə görə ona təşəkkürünü bildirdi.

Azərbaycan və Türkiye arasında mövcud olan yüksək seviyyəli münasibətlərin, o cümlədən səfirlərin üzərinə böyük məsuliyyət qoyduğunu bildirən nazir Ceyhun Bayramov, Azərbaycandakı diplomatik fəaliyyəti müddətində səfir Erkan Özoralın bu önemli v-

zifənin əhdəsindən müvəffəqiyyətə gəldiyini və ölkəmiz üçün tarixi bir dövrde qardaş Türkiyənin elçisi qismində uğurla fealiyyət göstərdiyini vurguladı.

Səfir Erkan Özoral Azərbaycanı Türkiyədən ayırmadığını və bunun hər zaman belə olacağını bildirdi. O, Azərbaycan üçün çox önemli bir dövrde səfir qismində çalışmaqdən qürur hissi keçirdiyini söylədi və diplomatik fəaliyyəti müddətində ona göstərilən yüksək inqəz və əməkdaşlığı görə təşəkkürünü ifadə etdi. İki ölkə arasında səfərlər üçün vi-

za tələbinin aradan qaldırılması və vətəndaşlarımızın artıq şəxsiyyət vəsiqəsi əsasında səfər edə biləcəklərini məmənnunluqla vurgulayan səfir, bunu ölkələrimiz arasındakı qardaşlıq münasibətlərinin təzahürü kimi qiymətləndirdi.

Nazir Ceyhun Bayramov Erkan Özoralın növbəti vəzifəsinin əhdəsindən də yüksək peşəkarlıqla göləcəyindən eminlik ifadə edərək, səfirə gelecek fealiyyətində uğurlar arzu etdi. Tərəflər, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi apardılar.

Dünya ölkələri pandemiya üçün 16 trln dollar xərcləyib

Koronavirus (COVID-19) pandemiyası ilə əlaqədar olaraq, ölkələrin son 12 ayda fiskal tədbirlərinin həcmi 16 trilyon ABŞ dolları təşkil edir. Bu barədə Beynəlxalq Valyuta Fondu (IMF) açıqladığı “Fiscal Monitor”un aprel buraxılışında qeyd edilib.

Hesabata görə, belə ma-

liyyə siyaseti iqtisadi fəaliyyətdəki daralmanın da azalıb. Valyuta Fondu hesab edir ki, 2020-ci ilin göstəriciləri araşdırılar kənən sürpriz rəqəmlərlə qarşılıqlı və bu da 2021-ci ilin iqtisadi inkişaf proqnozlara yenidən baxılmasına şərait yaratıb və tədricən iqtisadi və ictimai bacarıqlar bərpa edilmə-

yə başlayıb. “Virusun yayılmasından 11 ay sonra Çin, ABŞ və Almaniyadan olan alımların ilk vaksinsini hazırlanması və 91 yaşlı ingilis qadının üzərində sinəqdan keçirməsi ilə həyata yenidən öz axarına dönməyə başlayıb. Hazırda isə dünyada yarım milyarddan çox insan peyvəndlərinə irəliləyir, amma peyvəndlər inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan ölkələr arasında qeyri-bərabər paylaşıb”.

IMF hesab edir ki, peyvəndlər inkişaf etmiş ölkələr 1 trilyon ABŞ dollara qədər gelir gətirə bilər və global peyvəndlənmə inдиye qədər təyin olunan en yüksək gelirə sahib olan ictimai layihə ola bilər”.

Qalibliyin amili- “Biz birlikdə güclüyük!”

Prezident İlham Əliyev:

“Pandemiyanın əhdəsindən yalnız birlikdə galəcəyik”

COVID-19 pandemiyası zamanı hər bir dövlətin öz strateyi, koronavirusa qarşı mübarizədə fərqli yanaşma tərzi və öz metodları mövcud oldu. Şübhəsiz ki, indi hər bir ölkə öz vətəndaşlarını böhrandan az itki ilə çıxartmağa çalışır. Post-sovet məkanı da koronavirus pandemiyasından əziyyət çəkən bölgələr sırasındadır. Lakin bölgənin lider dövlətlərindən olan Azərbaycanın pandemiyaya qarşı mübarizədə göstərdiyi nümunə diqqətəlayiqdir. Belə ki, Azərbaycanda koronavirus pandemiyasından bir qədər əvvəl həyatın bütün sahələrinə təsir göstərən böyük İslahatlar elan edildi və qısa müddətde həyata keçirildi. Azərbaycanda bütün sahələrdə sabitlik təmin edildi, əhalinin məşğulluq problemləri müsbət həllini tapdı və sadə vətəndaşın rıfah hələ iqtisadi inkişafının əsas prioritetlərindən birinə çevrildi. Koronavirus pandemiyası başlamazdan önce Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə kölgə iqtisadiyyatına qarşı ciddi tədbirlər görüldü, şəfaflıq təmin edildi və dövlət orqanlarının fealiyyətində informasiya texnologiyalarının tətbiqi təmin edildi, dövlət xidmətləri sahəsində mərkəzləşdirilmiş elektron məlumat sistemi yaradıldı. Bir sözə, Prezident İlham Əliyevin rehberliyi ilə vaxtında aparılan düzgün siyaset və atılan zəruri addımlar tektonik fəlakət zamanı öz sözünü deyə bildi.

“Azərbaycanın pandemiyaya qarşı qlobal sayıları səfərbar edən ilk ölkələrdəndir”

yətli dəyişikliklər baş verir. Azərbaycan icbari tibbi sığorta tətbiq etməklə ilkin tibbi yardım gücləndirir, təcili tibbi yardım xidmətlərini yeniləyir, ölkədə elektron səhiyyə platforması və dövlət sehiyyə hesablarını istifadəyə verməklə rəqəmsalaşmağı təmin edir.

“Azərbaycanın pandemiyaya qarşı qlobal sayıları səfərbar edən ilk ölkələrdəndir”

COVID-19 pandemiyasının ikinci ilinin bütün dünyada sehiyyə sistemlərinə böyük təzyiq göstərməyə davam etdiyi bildirən Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın pandemiyaya qarşı qlobal sayıları səfərbar edən ilk ölkələrdən biri olduğunu vurğulayaraq deyib: “Bizim təşəbbüsümüz 2020-ci ilin aprelində Türk Şurasının Zirvə toplantısı, 2020-ci ilin mayında Qoşulmama Hərəkatının Zirvə toplantısı və 2020-ci ilin dekabrında BMT Baş Assambleyasının dövlət və hökumət başçıları sehiyyəsində xüsusi sessiyası keçirilib. Azərbaycan öz beynəlxalq məsuliyyətinə sadiq olaraq Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına 10 milyon ABŞ dolları həcmində könülü maliyyə yardımını ayırib. Biz, həmçinin 30-dan çox ölkəyə koronavirusla mübarizədə birbaşa humanitar və maliyyə yardımını göstərmişik”.

“Biz pandemiyanın əhdəsindən yalnız birlikdə galəcək və normal həyata qayıdaçaq”

Prezident İlham Əliyev təqdim olunan videomüräbitətində bildirib ki, bu ilki Ümumdünya Sağlamlıq Günü “Daha ədalətli və daha sağlam dönyanın qurulması” mövzusuna həsr olunub: “Bu mənada peyvənlərin bərabər və ədalətli şəkildə paylanması məsəlesi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bununla belə, peyvəndlərin inkişaf etməkdə olan və inkişaf etmiş ölkələr arasında qeyri-bərabər və ədalətsiz paylanması bizi dərinən narahat edir.

RƏFIQƏ HÜSEYNOVA

Bu günün reallıqlarına əsaslanaraq demək olar ki, son 17 il də həyata keçirilən uğurlu siyasət nəticəsində Azərbaycan beynəlxalq aləmdə iqtisadi möcüzələr ölkəsi, siyasi sabitlik adası kimi tanınır. Artıq dünyanın elə bir ölkəsi, elə bir beynəlxalq təşkilati yoxdu ki, Azərbaycanla ikitərflı əlaqlərin, əməkdaşlıq münasibətlərinin qurulmasında maraqlı olmasın. Hər il ölkəmizə xarici investisiyaların həcmi artmaqdadır. Bu, təkcə neft, qaz sənayesi deyil, ümumilikdə bütün sahələri əhatə etməkdədir.

Söz yox ki, xarici sərməyə iqtisadiyyatın dirçəllişi üçün kapital rolunu oynamaya yanaşı, daxili iqtisadi struktur İslahatlarının aparılması mühüm təkan verir. Ölkə iqtisadiyyatına qoyulan investisiya, ancaq xarici sərməyə ilə yekunlaşdırır. Artıq inkişaf edən Azərbaycan iqtisadiyyatında yerli sahibkarlıq subyektləri formallaşdır. Səbəbsiz deyil ki, hazırkı məqamda ölkə iqtisadiyyatına qoyulan in-

vestisiyanın 80 faizini yerli sahibkarlıq subyektlərinin payına düşür. Əlbəttə, iqtisadiyyatın inkişafı yeni iş yerlərinin açılmasına və əhalinin sosial vəziyyətinin dəha da yaxşılaşması deməkdir. Amma o fikri de vurğulamaq lazımdır ki, iqtisadi inkişaf, yeni zavod və fabriklərin açılması qismən də olsa özü ilə ekoloji problemlər gətirir. Buna görədir ki, iqtisadiyyata ekoloji tələbin vacibliyi məsələsi gündəmə

Müsəbet məqam olaraq vurğulamaq lazımdır ki, əhali arasında, xüsusiətli ali və orta məktəblərdə ekoloji və ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı geniş şəkildə maarifləndirmə işləri aparılır. Mövcud problemlərin həll edilməsi üçün Ekoloji və Təbii Sərvətlər Nazirliyi tərəfindən beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələrin genişləndirilməsinə xüsusi əhəmiyyət verilir.

Ekologiyanın və ətraf mühitin mühafizəsində yeni dönəm başlayır

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın ağacəkmə aksiyalarında iştirak etmələri ətraf mühitin qorunmasına xüsusi diqqətin göstəricisidir

gəlmışdır. Yeni ölkədə ətraf mühitin mühafizəsi, havanın çirkənmədən qorunması başlıca məqsəd və vəzifə daşımaldır. Ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması üçün tədbirlərin görülməsi, əsasən qanunsuz ağaç kesilmələrinin qarşısının alınması ilə mübarizədə hər bir kəs qətiyyətli olmalıdır.

Dövlətimizin bu istiqamətdə nümayiş etdirdiyi sərt tədbirlərə insanlar dəstək göstərməli, yardımçı olmalıdır. Nəzərə almaq lazımdır ki, ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması və ətraf mühitin qorunması istiqamətində qəbul edilən qanunlar, görülən tədbirlər yalnız insanların sağlamlığının qorumasına xidmət edir.

Azərbaycan Respublikasının Ekolojiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi BMT-nin inkişaf, Ətraf Mühit, Sənayenin inkişafı proqramları, NATO, Qlobal Ekoloji Fond, Avropanı iqtisadi Əməkdaşlıq və Inkişaf təşkilati, İqtisadi Əməkdaşlıq təşkilati, Dünya Bankı, Asiya Bankı və Ümumdünya Vəhşi Təbiət fondu ilə ekolojiya və ətraf mühitin qorunması istiqamətində səmərəli əməkdaşlıq əlaqələrinə malikdir. Bununla yanaşı, Azərbaycan Respublikası ekolojiya və ətraf mühitin mühafizəsi ilə bu güne kimi 21 konvensiyaya qoşulmuş, müvafiq protokollar imzalılmışdır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə bütün sahələrdə olduğu kimi, ekoloji problemlərin həlli, ətraf mühitin mühafizəsi, ekoloji tarazlığın bərpə edilməsi istiqamətində də mühüm sərençamlar verilib, müvafiq addımlar atılıb, qərarlar verilib.

Ekoloji cəhətdən dayanıqlı səsial-iqtisadi inkişafa, məsələrin bərpə edilməsi və artırılmasına dair milli proqramlar, həmçinin Azərbaycanda hidrometeorologianın inkişafına dair Dövlət Proqramı uğurla yerinə yetirilir. Her il dünyada iyunun 5-də qeyd olunan Ətraf Mühitin Mühafizəsi Günü Azərbaycanda da böyük coşğu və həmreylikle qeyd olunur. Həmin gün və sonrakı günlərdə ölkənin hər yerində insanlar bayram əhvalı-ruhiyyəsi ilə küçə və meydانlara, dağ ya-maclarına, meşə ətəklərinə çıxaraq minlərlə müxtəlif növ ağaclar əkirlər. Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın ağacəkmə kampaniyalarında iştirak etmələri ətraf mühitin qorunmasına

na xüsusi diqqətin göstəricisi sayıla bilər. Son 17 il ərzində 130 min hektar sahəde meşəbərpa işləri aparılıb və yeni meşələr salınıb, 100 milyon ədəd ağaç əkilib, 350 milyon ədəd əkin materialı yetişdirilib və 2 min ton toxum tədarük edilib. Meşə ilə örtülü ərazilərin sahəsi 11,4 %-dən 11,8 %-dək artdı. Həyata keçirilən ardıcıl tədbirlər nəticəsində xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinin sahəsi ölkə ərazisinin 4,5 %-dən 10,3 %-ə qədər çatdırılıb. Eyni zamanda, Bakı və Abşeron yarımadasının yaşıllaşdırılması ilə bağlı müasir metodlara əsaslanan iri yaşıllaşdırma layihələri də həyata keçirilib. Belə ki, 3600 hektardan artıq ərzidə 4,5 milyona yaxın ağaç əkilib, müsəir damcılı suvarma sistemləri ilə temin olunub. Heydər Əliyev Fondunun ekologiyanın, ətraf mühitin qorunmasına xidmət edən "Hərəmiz bir ağaç əkək" layihəsi də bu sahəyə böyük töhfələr verib. Heydər Əliyev Fondun prezidenti, UNESCO-nun və İSES-SCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən bu layihə çərçivəsində ölkəmizdə minlərlə növ ağaç əkilib, meşə zolaqları salınıb.

Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində paytaxt Bakı şəhərində və rayonlarda yüzlərlə park və yaşlıq zolaqları, bitki örtükleri salınıb. Əgər müstəqlliyyimiz ilkin dövründə yaşılçıqlar, meşə zolaqları ölkə üzrə 11 faiz təşkil edirdi, bu gün 16 fai-zə yüksəlib. Son 17 ilde 152,4 min ha meşəsalma və meşəbərpa tədbirləri aparılmış, 96,445 milyon ağaç əkilmiş, 102,317 min ha ca-

van ağacıqlar qıymətli meşə ağacları kateqoriyasına keçirilmişdir. 2493 ton toxum tədarük edilmiş, 470,7 milyondan artıq müxtəlif çeşidde əkin materialları yetişdirilmişdir. Ümumilikdə bu gün ölkə ərazisində 9 Milli Park, 11 Dövlət Təbiət Qoruğu və 24 təbiət yasaqlığı fəaliyyət göstərir. Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri ölkə ərazisinin 10,3 faizi, o cümlədən milli parklar 3,7 fai-zini təşkil edir. Dövlətimizin başçısı Cənab İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq neftlə və digər istehsalat tullantıları ilə çirkənmiş torpaqların, lay suları altında qalan ərazilərin ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədile ərazilərdə müxtəlif növ minlərlə ağaç əkilib, yeni park və xiyabanlar salınıb. Bir vaxtlar neft tullantıları ilə çirkənən indiki "Ağ şəhər" və digər ərazilərdə görülen işlərin nəticəsində neft çöküntüleri təmizlənilib. Bu ərazilər Bakı şəhərinin müasir yaşayış və mədəniyyət komplekslərinə, müasir ekoloji layihələrə çevrilib. Bütün bunlar ətraf mühitin qorunmasına, xüsusi də vətəndaşların sağlam mühitdə yaşamasına xidmət edir.

Bununla bağlı Ekolojiya və Təbii Sərvətlər naziri Muxtar Babayev bildirib ki, uzun iller ərzində neft sənayesinin fəaliyyətindən əmələ gəlmiş tullantılar Abşeron yarımadasında bir sıra ərazilərin çirkənmesinə səbəb olub: "Çirkənmiş ərazilərin bərpası əhalinin sağlamlığı üçün risklərin azaldılması, Bakı şəhərinin və ətraf qəsəbələrinin inkişafı, təmizlənmiş ərazilərin iqtisadi dövriyyəyə qaytarılması baxımından zəruridir.

Ekologiyanın və ətraf mühitin mühafizəsində yeni döñəm başlayır

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın ağacəkmə aksiyalarında iştirak etmələri ətraf mühitin qorunmasına xüsusi diqqətin göstəricisidir

Əvvəli-Səh-5

Bununla əlaqədər çirkənmiş ərazilərin qiymətləndirilməsi, təmizlənməsi üsullarını və gələcək istifadə təyinatını müyyən etmək üçün inventarlaşdırma işləri aparılıb. Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu ətrafında və Suraxanı rayonunda ərazilər lay suları, neft, duz, yod və digər çirkəndicilərdən təmizlənərək burada həmişə yaşıllı ağaç və kol növlərindən ibarət yaşıllıqlar salınıb. Eləcə də, respublikanın magistral avtomobil yollarının mühafizə zolaqlarının külək və su eroziyasından mühafizəsi, estetik görünüşünün yaxşılaşdırılması məqsədilə yolların ətrafinın yaşıllaşdırılması tədbirləri həyata keçirilir və qənaəticil suvarma şəbəkəsi qurulur".

Muxtar Babayev onu da bildirib ki, Abşeron yarımadasının 2020-2025-ci illər üçün yaşıllaşdırılması programına əsasən, 10 min hektaradək ərazinin yaşıllaşdırılması planlaşdırılır: "Azməşeli ölkə kimi meşələrin artırılması və mühafizəsi də prioritet istiqamətlərimizdəndir. 2019-cu ildə Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə müteffekkər şair İmadəddin Nəsiminin yubileyi münasibatlı keçirilən aksiyada ölkə üzrə bir gündə 650 min ağaç ekilib. Meşəsalma fealiyyəti ilə yanaşı, meşələrin mühafizəsi tədbirləri də gücləndirilir, meşə və qeyri-meşə fondu torpaqlarında meyvə bağlarının salınması istiqamətində tədbirlər davam edirilir. Meşə ilə örtülü ərazilərin deqiqləşdirilməsi üçün beynəlxalq təcərbələr əsasında inventarlaşma işlərinə başlamışq və 10 illik müddət üçün Milli Meşə Proqramı hazırlanıb".

Ermənistanın işğal edilmiş ərazilərdə törətdiyi ekoloji terroru cavabsız qalmayacaq

Erməni vəhşiliyi, vanalizmi yalnız işğal altında olmuş Qarabağda insanların öldürülmesi, evlərin məhv edilməsi ilə yekunlaşmayıb.

zilərində meşələrin ümumi sahəsi 247,352 hektar olub. Bunun təxminən 460 növdən çox yabanı ağaç və kol bitkisi olmaqla, 13,197 hektarı xüsusi əhəmiyyətə malik olub. Azərbaycan ordusunun parlaq Qə-

qayıdır. Artıq doğma yerlər doğma nəfəslə canlanmaqdadır. Missiyası və amaci ancaq və ancaq quruyaratmaq olan Azərbaycan dövləti, onun vətəndaşları işğaldən azad edilən Ağdam, Füzül, Kəlbəcər, Zəngilan və digər ərazilərdə ağaçcəkmə aksiyalarına başlayıblar. Qısa müddət ərzində on minden çox müxtəlif növ ağaç ekilib. Bu xeyirxah və humanist işlər yaxın günlərdə daha geniş və əhatəli şəkildə həyata keçiriləcək. Daha doğrusu, insanlar öz doğma yurdunuvalarına qayıtdıqdan sonra böyük sürətlə ağaç ekəcək, meşə zolaqları salacaq, park və xiyabanlar yaradacaqlar. Bununla ətraf mühitin mühafizəsi istiqamətində əhəmiyyətli addimlar atmış olcaqlar. Hazırkı mərhələde Azərbaycanda ətraf mühitin qorunması və sağlamlaşdırılması istiqamətində Ekoloji və Təbii Sərvətlər Nəzirliyi, yerli bələdiyyələr mühüm rol oynayırlar. "Yaşlılıqların mühafizəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 8-ci maddəsinde yaşlılıqların mühafizəsi sahəsində bələdiyyələrin də vəzifələri müyyən edilmişdir. Həmin qanuna görə, yaşlılıqların mühafizəsi sahəsində bələdiyyələrin vəzifələri aşağıdakılardır:

-Yaşlılıq ərazilərinin genişləndirilməsinə dair yerli proqramlar və normativ xarakterli aktlar qəbul etmək;

-Yaşlılıqların mühafizəsi ilə əlaqədər həyata keçirilən və planlaşdırılan işlər və ərazilər barədə əhalini mütəmadi olaraq məlumatlaşdırmaq;

-Mülkiyyətində olan torpaqlar-dakı yaşlılıqların uçotunu, kadast-rını və monitoringini aparmaq;

-Yaşlılıqların mühafizəsi məqsədi ilə bələdiyyə bündəsində ayrılmış vəsaitin təyinatı üzrə istifa-de olunmasına nəzarəti həyata keçirmek;

Təəssüf hissi ilə vurğulamaq lazımdır ki, yerli bələdiyyələr ekoloji mühitin qorunmasında istirak etsələr də, fəaliyyətləri bir o qədər qənaətbəxş deyil. Yeni bələdiyyələr vəzifə səlahiyyətlərinə uyğun ərazilər üzrə ağaç ekəmək, meşə zolaqları salmaq, ətraf mühiti qoru-maq kimi əhəmiyyətli işləri həyata keçirməye maraqlı göstərmirlər. Bə-lədiyyələr bəzən bunu bündələrində yaşlılıqların salınması üçün lazımi maliyə vəsaitinin olması ilə əla-qələndirlərlər. Ancaq ekoloji mühitin qorunması üçün neinki bələdiyyələr, o cümlədən hər bir kəs öz vətəndaşlıq məsuliyyətini dərk etməlidir. Çünkü nəzərə almaq lazımdır ki, sağlamlığımız və yaşayışımız həm də təbiətə səhpite olmalıdır. Kimliyindən, tutduğu mövqeyində asılı olmayan bizlər canlı aləmin, ətraf mühitin qayğısına qalmalıyalıq, onun inkişafına yardımçı olmalıyıq.

i.ƏLİYEV

ilebəsi ilə torpaqlarımız azad edildikdən sonra məlum olub ki, Kəlbəcər rayonunda Beynelxalq Təbiətin və Təbii Sərvətlərin Mühafizəsi Birliyinin (IUCN) qırmızı kitabına salınmış ağacların bitdiyi 968 hektarlıq ərazi məhv edilib. Məlumatlar istinadən qeyd etmək olar ki, Ermənistən işğalçıları Azərbaycan ərazilərində 21 növ endemi, həmçinin yüzlər nadir və nəslini kəsilməkdə olan bitki növünü məhv edib. Bəsitçay Dövlət Təbiət Qoruğunda, Qaragöl Dövlət Təbiət Qoruğunda, həmçinin Laçın, Qubadlı və Daşaltı regionlarındakı dövlət təbiət qoruqlarında çinar, qoz, palid və s. nadir ağaclar kəsilib, işgal atındakı ərazilərdən daşınaraq mebel, çellək və silah istehsalında istifadə edilib. Bu ağaç növlərinin eksesiyyəti nəslini kəsilmək təhlükəsi ilə üzləşib.

Ümumiyətə, erməni gəmiriciləri işğal etdikləri Azərbaycanın dilbər gəsələrini viran qoyub, təbiətə sarsıcı zərbə vurublar. Təbii ki, sərvətlərimizin talan edilməsi, təbiətin məhv edilməsi erməni toplumuna baha başa geləcək. Artıq Ermənistən haqq divanına çəkilməsi üçün Azərbaycan yerli və xarici ekspertlərinin istirakı ilə viran edilən ərazilərdə dəqiqləşdirmələr və hesablamlar işi aparırlar. Yeni Ermənistən beynəlxalq məhkəmə qarşısına çıxarılmışla layiq olduğu cəzani və təzminati ödəyəcək.

Yaşlılıqların qorunmasında hər bir kəs vətəndaşlıq məsuliyyətini dərk etməlidir

Sevindirici və qürurverici haldır ki, artıq erməni işğalına son qoyulub. Güclü və qüdrətli Azərbaycan ordusunun keçirdiyi uğurlu hərbi əməliyyatlar nəticəsində Ermənistən təslimcilik aktını imzalamağa məcbur olub. 30 ilə yaxındır ki, düşmən tapdağı altında inildəyən, meşələri talan edilib, sərvətləri qarət olunan gözəl məkanımız aydınlıqla çıxb. O bölgələrə həyat-

Minsk qrupu həmsədrlərinin susan vicdanları...

və yaxud həqiqətin gecikmiş etirafı

ABS-in Dövlət Departamentində 30 il çalışandan sonra təqaüdə çıxan ve sonra ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri kimi fealiyyət göstərən Riçard Hoqland Beynəlxalq Münaqişələrin Həlli Mərkəzinin saytında dərc olunmuş yazısında Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı qaranlıq məqamlara aydınlıq getirib. Dəfələrlə qeyd olunduğu kimi, yarandığı gündən üzərinə düşən vəzifeni yerinə yetirməyən, bölgəyə turist səfərləri sayaq gelişlerinin məqsədləri, nəticəsi bilinməyən Minsk qrupunun həmsədləri olan Amerika Birleşmiş Ştatlarını, Rusiyani, Fransanı təmsil edən nümayəndələri arada bir dəfəsiz, gülüncə bə-

ATƏT-in Minsk qrupunun “Lakin etiraf edirəm ki, çox az iş gördük” söyləyən amerikalı sabiq həmsədri Riçard Hoqlandin Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı açıqlaması ədalətin yalan qarşısında gücsüzlüyüünü ifadəsidir

yanatlar verməklə guya “Qarabağ münaqişəsinə həll edirdilər.”

“Düzünü desəm, mənə Minsk qrupunda ABŞ-ı təmsil edəcək həmsədr vəzifəsi teklif olunanda bir qədər tərəddüd etdim. Niye? Çünkü Dövlət Departamentində bu vəzifə karyera inkişafında növbəti mərhələ sayılınca” sözü ilə Minsk qrupunun selahiyetsiz format olduğunu, sadəcə vaxt uzatmaq üçün yaradıldığını bildirən amerikalı diplomat 30 il müddətində bölgəyə turist səfərlərinin mahiyyətini, xəritəsinin dəyişilmədiyini də qeyd edir. Azərbaycan- Ermənistan- Xankəndi marşrutu ilə keçirilən, arada bir Moskvada, Brüsselde davam etdirilən görüşlərdə müzakirələr “çevir tati, vur tati” effekti yaradırdı.

R.Hoqland həmsədlərinin “gərgin fealiyyətinin” gizli saxlanan məqamlarından bele bəhs edib: “Etiraf edirəm ki, gördüyüümüz işlər və o işlərin yerinə yetirilmə forması haqqımızdakı stereotiplərə tam uyğun idi. Beşulduzu otellərdə qalırıq və orada bizi lüks apartamentlər ayrıldı. Restoranlardan, bardan pulsuz istifadə edirdik. Olduğu məsələdə həmisi ən yaxşı restoranları axtarırdı. Bakı və İrəvanda ATƏT bayrağını göstərirdik, yaxşı yaşayırdıq. Lakin etiraf edirəm ki, çox az iş gördük”.

Münaqişənin guya həllini nəzərdə tutan “Lavrov planı”nın da əsaslı, Ermənistanın işgalçılıq siyasetinə dəstək olduğunu bildirən diplomatın

“Lavrov planı” açıqlananda rusiyalı həmsədr Popovdan soruşdırımdı ki, Bakı və İrəvan güzəştərlərə getsələr və planı qəbul etsələr, Kreml gerçəkdən də, planı reallaşdırmağa hazırlıdır? Onun açıq cavabı belə oldu: “Təbii ki, yox”. Beləliklə, anladım ki, Qarabağ münaqişəsi sadəcə, Azərbaycanla Ermənistan arasındaki problem deyil. Bu münaqişə əslində üstərəflə, Rusyanın əhəmiyyətli, hətta bəlkə də həllədici rol oynadığı məsələdir. Rusiya münaqişə tərəfi olan ölkələri təsir dairəsində saxlamaq üçün münaqişənin tam həllində maraqlı deyil” sözü gec də olsa gerçəklilik, ikili siyasetin etirafıdır.

Selahiyətsiz qurum olduğunu fealiyyətsizliyi ilə bildirən, sülh namine heç bir təşəbbüs göstərməyən həmsədlərin bölgəyə səfərlərinin turist gəzintisine bənzədilməsi R.Hoqlandin açıqlamasında təsdiqlənir. Münaqişənin sülh yolu ilə həllində israrlı olan,

Dağlıq Qarabağ həqiqətlərini bütün görüşlərde Minsk qrupu həmsədlərinin diqqətinə çatdırın Azərbaycanın tekliflərini bölgədən ayrılan kimi “unudan” təmsilciler xeyallarında yeni qonaqlıqların, restoranların, barların siyahılarını hazırlayırdılar. Bölgəyə səfərləri zamanı başları erməni konyakından dumanlanan həmsədlərin 30 ilde bir dəfə də olsun, ermənilərin Azərbaycan torpaqlarında töredikləri vəhşilikləri, barbarlıqları, Xocalı soyqırımıni pisləməmələri, Ermənistanın etnik təmizləmə siyasetinin qurbanı olan azərbaycanlı məcburi kökünülrən taleyi ile maraqlanmamaları həmsədr dövlətlərin münaqişənin həllinə göstərdikləri etinəsizliq id. Bu adətlərinə sadiq qalan Minsk qrupunun həmsədləri Ermənistanın 30 il davam edən işgalinə son qoyan Azərbaycan Ordusunun 44 günlük haqq, ədalət savaşına münasibətlərini da susmaqla bildirdilər.

Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi məqsədilə təsis edilən ATƏT-in Minsk qrupuna etimadın azalması son illərdə daha açıq hiss olunurdu. Çünkü həmsədr dövlətlərin məqsədləri münaqişəni öz maraqları, siyasetlərinə uyğun həll etmək, siyasi dividend qazanmaq idi. Cənubi Qafqazda strateji üstünlüyə malik olmaq naməne maraqlı tərəflər arasında siyasi oyunun eləbaxan hakimi rolunu oynayan Minsk qrupu həmsədlərinin fealiyyəti məşhur rus təmsilcisi İvan Krilovun təmsilindəkə obrazların müxtəlif istiqamətlərə yönələn hərəkətlərinə bənzəyirdi:

“Bir balıq, bir ördek, bir xərçeng. Bir zaman oldu üçü həməhəng.” Bu gündək münaqişənin tam həll olunmadığını hesab edən həmsədlər ABŞ və Fransanın məqsədi isə sonrakı prosesdə özləri üçün müəyyən status saxlamadır.

“Otuz il davam edən danışqlar heç bir neticə vermedi. Minsk qrupunun fealiyyəti olsa da, nəticəsi sıfır bərabər oldu. Son iki il ərzində faktiki olaraq Minsk qrupunun həmsədləri özləri də bilmirdilər ki, nə işlə məşğul olsunlar. Çünkü Ermənistan baş nazirinin yersiz və çox tehlükeli bayanatları onların fealiyyətini də faktiki olaraq iflic etmişdi, mənasız etmişdi. Əgər Ermənistan baş naziri deyirse ki, “Qarabağ Ermənistandır və nöqtə”, ondan sonra hansı proses ola bilər, hansı danışqlardan səhbet gedə bilər? Bu, əslində, Minsk qrupunun həmsədlərini də çox

Xuraman İsmayıloğlu

**İtaliya mətbuatı
Azərbaycanın işğaldən azad edilmiş ərazilərində mina təhlükəsinə dair məqalələr yayıb**

İtaliyanın “Politicamente Corretto”, “Askanews”, “Agenzia Nova”, “Yahoo Notizie”, “KmetroO” kimi kütləvi informasiya vasitələrində Azərbaycanın işğaldən azad olunmuş ərazilərində mina təhlükəsi barədə məqalələr dərc edilib.

AZORTAC xəbər verir ki, məqalələrdə Beynəlxalq Mina Xəbərdarlığı və Minalara Qarşı Mübarizə Günü münasibətlə ADA Universitetində təşkil olunmuş tədbirdə səsləndirilmiş fikirlərə geniş yer verilib.

Qeyd olunub ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyaset şöbəsinin müdürü Hikmet Hacıyev tədbirdə çıxış edərək, Ermənistanın Azərbaycan ərazilərində basdırıldığı minaların mülki əhalinin təhlükəsizliyi, sağlamlığı və həyatı üçün ciddi bir təhlükə yaratdığını, eləcə də sosial-iqtisadi inkişafə mane olduğunu vurgulayıb.

H. Hacıyev bildirib ki, ölkələr tərəfindən minalara qarşı mübarizə şəraitinin yaradılması və səyələrin inkişaf etdirilməsi məsələsi çox vacib əhəmiyyət kəsb edir. Bu, xüsusən de minalardan zərər çəkmiş ölkələrə aiddir. Təssüsüf ki, Azərbaycan minalardan zərər çəkmiş ölkələr kateqoriyasına daxildir. Həmçinin vurğulanıb ki, hərbi əməliyyatlar zamanı və ya hərbi vəziyyətlərdə mülki şəxslər hədəfə alınmamalıdır.

Prezidentin köməkçisi, eyni zamanda, vurğulayıb ki, azad olunmuş ərazilərində qalan hər bir mina Ermənistan tərəfindən Azərbaycan vətəndaşlarına və mülki əhaliyə təhdid təşkil edir.

Hikmet Hacıyev xüsusi qeyd edib ki, minaların yaratdığı əllilik ağır fəsادlarla müşayiət olunur, qurbanlar, onların ailələri və ümumilikdə cəmiyyətin rifahına mənfi təsir göstərir. Minaların qurbanları ölüyəgəlməz dərəcədə fiziki ağrı, psixoloji və emosional zədə alırlar. Piyada eleyhinə minalar Ermənistan tərəfindən məqsədyönlü qıtas strategiyasının bir hissəsi kimi mülki əhalini terrora məruz qoymaq və təxminən 30 ildən bəri davam edən etnik təmizləmə siyasetinin nəticələrini aradan qaldırılmasını əngəlləmək üçün istifadə olunur.

Ermənistanın minalanmış ərazilərin xəritələrini təhvil verməməsi məsələsinə də toxunan Prezidentin köməkçisi diqqətə çatdırıb ki, Ermənistanın xəritələri verməkdən imtina etməsi də iki ölkə arasında sülh və etimadın yaranmasına mənfi təsir göstərir, ölkələr arasında, eyni zamanda, bölgədəki sabitliyi və əmin-amanlılığı əngelləyir. İşğaldən azad edilmiş ərazilərə səpələnmiş minalar sosial-iqtisadi inkişaf mane olur və 2030-cu ildək davamlı inkişaf programı çərçivəsində Azərbaycanın hədəflərinə çatmaq üçün ciddi manə tövədir. Hazırda Azərbaycanın azad edilmiş ərazilərini minalardan və digər partlayıcı qurğulardan təmizləmək Azərbaycan hökumətinin əsas prioritətlərindən biridir.

Sonda Hikmet Hacıyev diqqətə çatdırıb ki, minaların basdırılması çətin olmasa da, onların çıxarılması son dərəcə ləng, təhlükəli və bahalı bir işdir. Minaların təmizlənməsi Azərbaycan hökumətinin prioritətlərindən biri kimi müəyyən edilib.

Paşinyan Putindən nə istədi?

AES, Doza, Hərbi əməkdaşlıq...

Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyan Rusiya prezidenti Vladimir Putinlə görüşündə səhbətə hərbi əsirlərə başlayıb, sonra isə İravanda yazdıqlarını bir-bir Kremlin sahibindən xahiş edib. SİA xəber verir ki, onun istədiyi ilk şey Ermənistanda yeni atom elektrik stansiyası tikmək imkanlarını nəzərdən keçirməkdir.

"Ümid edirəm ki, bu gün strateji investisiyalarla əlaqəli bəzi məsələləri müzakirə edəcəyik və

bu mənada bu gün sizinlə Ermənistən Respublikasında yeni bir atom elektrik stansiyası tikmək imkanlarını müzakirə etmək istə-

yirəm". Paşinyan danışçılarının evvəlində belə deyib. Ermənistən Ərazi idarəetmə və İnfrastruktur naziri Suren Papikyan mövzu ilə bağlı bir müddət önce Ermənistən 2040-ci ilədək enerji sektorunun inkişafı üçün strateji programın əsas məqsədinin uzunmüddətli hədəflərə uyğun olaraq yeni bir atom elektrik stansiyasının inşası olduğunu bildirmişdi.

Qeyd edək ki, Ermənistən AES-i Cənubi Qafqazdakı yeganə atom elektrik stansiyasıdır və Ermənistəndə istehsal olunan elektrik enerjisinin üçdə birindən çoxunu istehsal edir. Rusiya və Ermənistən nüvə enerjisi sahəsindəki əsas layihəsi, Ermənistən AES-in ikinci enerji blokunun modernləşdirilməsi və istismar müddətinin uzadılması layihəsidir.

Paşinyanın ikinici istədiyi şey bir milyondan çox "Sputnik V"

ÖNN media

peyvəndi olub. O, xatırladıb ki, Ermənistən onsuza da təxminən 15 min doza qəbul edib, sabah bu partiya respublikaya geləcək. "Bu, Rus peyvəndinin simvolik bir partiyasıdır. Effektivliyini sübut etdi". Respublika hökumətinin başçısı belə deyib. Rusiya lideri rus peyvəndinin artıq Ermənistənda qeydiyyata alınıb-alınmadığını soruşub və Paşinyan müsbət cavab verib.

Ermənistən baş nazirinin sözlərinə görə, Rusiya indi də dərmana böyük ehtiyacın olduğunu başa düşür. Bununla əlaqədar olaraq Putin, peyvənd istehsalının indi "sürətləndiyini" qeyd edib və səhbət kifayət qədər böyük bir həcmindən gedir. Onun sözlərinə görə, istehsal həcmi ümumiyyətlə ölkə daxilindəki tələb ilə müqayisə oluna bilər. Rusiya dövlətinin başçısı məsələnin həll olunacağına əminidir.

Xatırladaq ki, peyvənd Qamalıy adına Mərkəz tərəfindən istehsal olunur. Bu peyvənd dünyada qeydə alınan ilk koronavirus peyvənidir. Artıq 50-dən çox ölkədə təsdiq edilib. Bu ölkələrin ümumi əhalisi 1,5 milyard nəfəri örür.

Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan Rusiya prezidenti Vladimir Putinlə Rusiya-Ermənistən orta hərbi qüvvələr qrupunun fəaliyyətinin "bəzi nüanslarını" da

müzakirə edib. Bu çərçivədə, Ermənistən baş naziri bölgədəki kollektiv hava hücumundan bəhs edib. Bununla da Paşinyan Putindən daha bir şey istədiyini dile gətirib.

"Ümid edirəm ki, bu gün Rusiya-Ermənistən birləşmiş qüvvələr qrupunun fealiyyətdəki bəzi nüansları da müzakirə edəcəyik. Hazırda vahid regional hava hücumundan müdafiə sistemimiz də var". Paşinyan qeyd edib. Bundan əvvəl, Ermənistən hökumətinin başçısı regional təhdidlərə qarşı birləşmiş qruplaşmanı gücləndirməyin lazımlığını bildirmişdi.

Xatırladaq ki, Ermənistən və Rusiya qoşunlarının vahid qruplaşması 2016-ci ildə yaradılıb. Qruplaşmanın əsas vəzifələri arasında Ermənistəna və Rusiyaya qarşı birbaşa silahlı hücumun qarşısını almaq və dəf etməkdir.

Bütün bunların Paşinyanın dili ilə Moskvada səslənməsi heç də onların hamisinin həyata keçəcəyindən xəber vermir. Xatırlayırsınızsa, Paşinyanın Putinlə son görüşündə ölkə ictimaiyyəti üçün nəzərdə tutulan "Azərbaycanda olan hərbi əsirlərin hamisi geri qaytarılmalıdır" açıqlaması elə deyildiyi kimi havada qaldı. Rəsmi Bakı isə "Bütün hərbi əsirlər geri qaytarılın" bəyanatı ilə səhbətə son qoydu.

Azərbaycan vətəndaşı Almaniyadan ekstradisiya edilərək ölkəmizə gətirilib

Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə cinayətkarlığın qarşısının alınması üzrə qəti tədbirlər görülrək bu sahədə beynəlxalq əməkdaşlığı mühüm əhəmiyyət verilir. Müxtəlif dövlətlərlə ikitərəfli sazişlər və müqavilələr, Avropa, habelə MDB çərçivəsində çoxtərəfli konvensiyalar üzrə ekstradisiya və digər sahələrdə səmərəli qarşılıqlı fəaliyyət həyata keçirilir.

"İki sahil" xəber verir ki, Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən qlobal pandemiya əlaqədar ekstradisiya sorğularının elektron qaydada qəbul olunması və baxılması təmin edilir.

Ötən il beynəlxalq axtarışda olan adam oğurluğu, dələduzluq və rəsmi sənədlərin saxtalaşdırılması kimi cinayət əməllərindən təqsirləndirilən şəxslərin Almaniya, Bosni-

ya və Herseqovina, Türkiyə, Əlcəzair və s. dövlətlərdən ölkəmizə ekstradisiyasına nail olunub.

Bu gün isə xarici dövlətlərdə qeyri-qanuni fəaliyyətlə məşğul olaraq müxtəlif şəxslər üçün qanunsuz yollarla siyasi siğnacaq əldə etmək məqsədilə həmin ölkələrin dövlət qurumlarını aldatmaqla rəsmi sənədlerin saxtalaşdırılması kimi cinayət əməllərindən təqsirləndirilən Azərbaycan vətəndaşının Almaniyadan ekstradisiyası təmin edilmiş, və o, nazirliyin əməkdaşları müşayiəti ilə ölkəmizə gətirilib.

Cinayətkar şəxslər Azərbaycana gətirilərən tranzit dövlətlərin razılığının alınması üçün nazirlik tərəfindən qısa müddədə zəruri tədbirlər görülür. Bu baxımdan qardaş Türkiyənin ölkəmizə böyük dəstəyi xüsuslu qeyd olunmalıdır.

Ümumilikdə ötən 5 il ərzində 200 nəfərdən çox cinayətkar şəxslərin Azərbaycana ekstradisiyası təmin olunub.

Bununla da cəzanın labüdüyü principi təmin edilməklə cinayətkarların özlerini heç yerdə azad və təhlükəsizlikdə hiss etmələrinin qarşısı alınır.

Nazirlik tərəfindən bu sahədə lazımi tədbirlər bundan sonra da davam etdiriləcəkdir.

Ermənistən Oxçuçayı belə çirkənləndirir

Ermənistən Zəngilan rayonu ərazisindən keçərək Araz çayına tökülen Oxçuçayı çirkənləndirməkdə davam edir. SİA-nın məlumatına görə, bunu jurnalistlərə açıqlamasında Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin nümayəndəsi Mehman Nəbiyev bildirib.

Onun sözlərinə görə, bu ilin üç ayı ərzində aparılan monitoringlərə görə, Oxçuçaya nikkel, dəmir və mis-molibden normadan dəfələrlə artıq olması aşkarlanıb: "Mənbəyini Zəngəzur dağ silsilesindən götürən Oxçuçay Zəngilan rayonu ərazisindən keçərək Araz çayına qovuşur. Bu çayın mənbəyində yerləşən Kacaran mis-molibden saflaşdırma kombinatının tullantıları, eyni zamanda, meşət çirkək suları temizlənmədən Oxçuçaya axıdır. Bu da həmin çayda ağır metalların

normadan artıq olmasına səbəb olur. ETSN tərəfindən çaylarda aparılan monitoringlər göstərir ki, bu çayın çirkənlənməsi digər sərhəd çaylardan daha çoxdur. Yanvar, fevral, mart aylarında aparılan monitoringlərə görə, bu çaylarda nikkelin miqdarı 7 dəfə, dəmir 4 dəfə, mis-molibden isə iki dəfə normadan artıq aşkarlanıb".

Ekspert bildirib ki, martın əvvəllərində Oxçuçayın vizual olaraq da çox çirkənlə-

“İskəndər” Rusyanındır - bəs onun düyməsini kim basıb?

İkinci Qarabağ müharibəsi Ermənistan ordusu və hərbi texnikası ilə bağlı bir çox məqamların da üzərinə işiq saldı. SSRİnin dağılmışının son illərindən müstəqilliyi bərpa olunana və ondan sonra ta indiyədək Ermənistan ordusu xaric dövlətlərin hesabına hərbi texnika və avadanlığa sahib olur. Sentyabrın 27-dən noyabrın 10-dək gedən döyüslər zamanı Ermənistanın istifadə etdiyi “ianə edilən” hərbi texnikanın keyfiyyəti də ortaya çıxdı. Ermənistan hərbçilərinin Azərbaycanın mülki obyektlərinə atdığı raketlərlə bağlı məsələ hələ də müzakirə edilir.

Qərargahının reisi İdris İsmayılov bildirib ki, Şuşada “İskəndər-M” raketinin qalıqları aşkar olunub. Onun sözlerinə görə, raketlərin Ermənistanın hansı istiqamətindən atıldığını xüsusi radar vasitəsilə müəyyənmişdir. “Bizdə raketin atıldığı istiqamət və tarix barədə hazırda məlumat yoxdur”. Rusiya iddia edir ki, Ermənistana bu raketin atılması üçün “açar” verilməyib, yaxud onlara bu silahdan verməyib. Ancaq fakt faktlığında qalır: Azərbaycan ərazisinə “İskəndər-M” raket atılıb. Ermə-

nə atılan bu raketlərin 10 faizi partlamayıb. Hərbçiləri isə onu təkzib edirlər. Nə baş verir: Ermənistanda belə silahları kim atır? İdris İsmayılov bildirib ki, qırıntılar bir-birindən 780 metr məsafədə olub. Onun sözlerinə görə, raketin nişan nömrəsinin (9M723) yoxlanılmasının gedisatında müəyyən edilib ki, qalıqlar “İskəndər” raket kompleksinə aiddir. Ermənistana Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah reisi Artak Davtyan isə bu xəbərləri şərh etməkdən imtina edib: “Heç

lahları dəyer-dəyməzinə satırdı. Bu proses Boris Yeltsinin prezidentliyi illərində də davam etdi. O vaxtkı baş nazir Yeqor Qaydarın komandası silah alveri ile məşğul olurdu. Belə çıxır, Rusiyada bu enənə hakimiyətdən kənar qüvvələr vasitəsilə həyat keçir. Bu yaxınlarda Moskva vilayətinin Mitişin rayonunda 61 yaşlı sahibkar Vladimir Bardanovun evindən qanunsuz silah arsenali aşkar edilib. O, Baş Kəşfiyyat İdarəsinin əməkdaşlarına silahlı müqavimət göstə-

vam etməsi və “Moskvanın strateji peyki”nə çevrildiyi vurğulanıb. Müellif bildirib ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə görə başqa ölkələrin Ermənistana silah satışına embargo tətbiq etdiyi bir vaxtda Rusiya silah tədarüklerine davam edib. Məsələn, 2005-ci ildə ABŞ-in hüquq-mühafizə orqanları Arthur Solomonyanı və bir qrup şəxsi Yerevandən Rusiya istehsalı olan qumbaraataşalar, “Stinger” raketləri, “AK-47” avtomatları və minalarını ABŞ-a qacaq yolla getirdiklərinə görə həbs etmişdilər. Belə ki, Federal Təhlükəsizlik Bürosu tərəfindən ireli sürülen ittihamə görə Solomonyan Çeçenistanda rus hərbçilərindən satın alınaraq Ermənistana getirilən silahlardan olan 200 qumbaraataşını qanunsuz yolla ABŞ-da satmaq istəyirmiş.

Ötən il Ermənistana baş naziri Nikol Paşinyanın da adı silah, siqaret, brilyant qacaqmalçılığında hallanıb. Ermənistana Vatikanda keçmiş səfiri, hazırda Moskvada olduğu iddia edilen Mikael Minasyan bildirib: “Nikol Paşinyan siqaret və brilyant qacaqmalçılığı ilə bağlı qalmaqdan sonra Ermənistani beynəlxalq silah ticarətinin qara bazarına cəlb edib. Ermənistana Rusiyadan daxili bazar qiymətlərinə silah-sursat almaq hüququna malikdir. Ermənistana Respublikası və Rusiya ordusu federasiya istehsalçılarından silah və döyük sursatlarını eyni qiymətlərlə ala bilər. Bu qiymətlər beynəlxalq qiymətlərdən 65 faizə qədər fərqlənir”. O deyib ki, N.Paşinyan bu işi David Qalstyana həvalə edib: “Nikol Paşinyan ona Müdafiə Nazirliyi vasitəsilə Ermənistana Respublikası adından şərti olaraq 100 növ silah sıfəri vermək imtiyazını verir. Bunun 60 növünün pulunu Ermənistana ofşor təşkilatlarda ödəyir, 40 növünü isə Rusiyadan birbaşa üçüncü ölkəyə, məsələn, Birleşmiş Ərəb Əmirliklərinə göndərir. Oradan da silahlardan 4-cü ölkədə meydana çıxa bilər”.

Aprelin 6-da Rusyanın Ural regional operativ gömrüyünün əməkdaşlarının Ermənistana tankın ehtiyat hissəlerinin göndərilməsinə cəhdin qarşısını alması barede məlumat yayılıb. Bildirilib ki, hərbi təyinatlı 8L026P tezlikli, 30 polarizə edilmiş RP-5 relesi olan 37 stabilizator tankın idarə edilməsində istifadə olunur. Stabilizator Uralın cənubundan olan, Çelyabinsk vilayətinin sakini göndərib. Məlumatə görə, bu stabilizatorlar hərbi texnikalarda, o cümlədən “T-72” markalı tanklarda istifadə olunur. Fakt üzrə cinayət işi başlayıb.

Rusiya rəsmilərinin “İskəndər”le bağlı təkziblərinə əsasən ehtimal etmək olar ki, bu raketlərin satışı və mühafizəsində boşluq var. Rusiyadakı silah qacaqmalçılığı, Ermənistana vətəndaşlarının onlarla əlaqələri “İskəndər”in qanunsuz olaraq ələ keçirildiyini deməye əsas verir. O zaman bir sual doğur: Atılan raket nüvə başlıqlı olmayı, məsuliyyəti üzərinə kim götürürəkdi?

Sədrəddin İsmayılov

Aprelin 2-de Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyinin (ANAMA) Operativ

nistanın baş naziri Nikol Paşinyan iddia edib ki, Azərbaycan ərazisi-

nə deyə bilmirəm, çünkü informasiya açıqlana bilməz”.

Yeri gelmişkən, Kremlin nümayəndəsi Dmitri Peskov bu məsələni şəhər edərək bildirib ki, Qarabağ münaqişəsində “İskəndər” raket kompleksləri tətbiq edilməyib: “Mənim bildiyimə görə, bu, yeni informasiyadır”. Sözçündən “İskəndər” raketinin atıldığı yer barədə soruştular. O, cavabında deyib: “Yox, biz bu barədə informasiyaya malik deyilik”. Göründüyü kimi, Peskovun cavabları çox primitivdir, inandırıcı deyil. Ermənistanda bütün məsələlərdən xəbərdar olan Rusyanın “İskəndər”in atıldığı yeri bilməməsinə inanmaq sadələvhüdüdür. Rusiya Müdafiə Nazirliyinin məsələ ilə bağlı bəyanatında bildirilib: “Bizdəki təsdiq edilmiş obyektiv və səhih məlumatlara görə, Dağlıq Qarabağda münaqişənin gedisatında bu tip raket komplekslərinin heç biri tətbiq edilmirdi”.

Bu ilin fevralında Rusiya hərbçiləri bildirmişdi ki, raketlərin bütün döyük sursatı Ermənistana Silahlı Qüvvələrinin anbarındadır. Dağlıq Qarabağda olmuş ukraynalı mütəxəssis Roman Boçkala isə qeyd edib ki, aşkar edilmiş raketlər böyük qalmaqla yarada bilər: “Axi Şuşaya atılan raket Rusyanın əl işinə oxşayır”. Raketin atıldığı ermeni rəsmiləri və müxalifet liderləri de təsdiqləyiblər. Ermənistana baş naziri Nikol Paşinyan həmin vaxt bildirib ki, Dağlıq Qarabağda döyük əməliyyatlarının gedisatında “İskəndər” raketləri partlamayıb və ya atılan raketlərin yalnız 10 faizi partlayıb. Serj Sarkisyan isə raketin gec atılmasından şikayətlənib.

Rusiya rəsmiləri iddiaları təkzib etdiyindən belə bir sual yaranır: Rusiyadan Ermənistana silah qacaqmalçılığı edilir? Keçmiş SSRİ düşdürüyü iqtiyası böhrandan çıxmak üçün malik olduğu adı si-

rərkən zərərsizləşdirilib. Hadisə ilə bağlı araştırma aparılır. İlkən versiyaya görə, belə demək olar ki, sahibkar qanunsuz silah alveri ilə məşğul olub ve s.

Bir neçə il əvvəl Rusiyadakı silah qacaqmalçılarının bir əli Ermənistanda görünüb. Rusiya sülh-məramılının nəzarəti altında olan Azərbaycanın Xankəndi şəhərində “vəzifəyə” təyin edilən Samvel Babayan (“Syamo”) məşhur silah qacaqmalçısıdır. O, 2017-ci ilin martında qeyri-qanuni silah, döyük sursatları, partlayıcı madde və qurğu əldə ediləsi, saxlanması, satışı, nəqli və ya daşınması, eləcə də ilkən sövdələşmə əsasında bir qrup şəxs tərəfindən təredilən qacaqmalçılıq madəsi üzrə ittiham olunub. “Syamo”nın adı 2017-ci ildə başqa bir cinayət işində hallanıb. Həmin il Babayan və daha iki şəxs Rusiya istehsalı olan “İqlə” zenit-raket kompleksinin qacaqmalçılığına görə mühakimə olunub. İstintaq araşdırması nəticəsində məlum olub ki, zenit-raket kompleksini Ermənistana gətirən şəxslər Babayanla ələbir olub, onun sıfarişi ilə hərəket ediblər. Bu əməline görə ona 6 il iş kəsiblər. Hadisə qonşu Gürcüstənda da ciddi şəkildə nəzəret altında saxlanılmışdı. Bu ölkənin Daxili İşlər Nazirliyinin Mütəşəkkil Cinyətkarlıq Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin əməkdaşları Ermənistana qanunsuz yolla “İqlə” zenit-raket kompleksinin keçirilməsi işi üzrə axtarışda olan 40 yaşlı Ermənistana vətəndaşı Robert A.-ni tutmuşdu.

İnformasiyaya əsasən, kompleksi Ermənistananın 3 vətəndaşı Gürcüstən ərazisindən qacaq yolla keçirmək istəyibmişlər.

Britaniyalı müəllif, ekspert Harold Keyn “Narko Qarabağ” (“Narco Karabakh”) adlı kitabında da ermənilərin silah qacaqmalçılığını bəhs edib. Kitabda Ermənistana Rusiyadan silah almağa da-

Soyqırıum, genosid bütün əhali qruplarının, etnoslar, irqi, milli, etnik, yaxud dini əlamətlərinə görə tamamilə və qismən məhv edilməsi deməkdir. Azərbaycan xalqı ermənilər tərəfindən bütöv bir əsr boyu bu cür soyqırıma məruz qalmış bir xalq olmuşdur. Ermənilərin Azərbaycan torpaqlarında törətdiklər terrorçuluq, işgalçılıq, soyqırımı bunu təsdiqləyir. Tarixə diqqət etsək görərik ki, iki yüz ilə yaxın bir dövrdə təcavüzkar erməni millətçiləri tərəfindən xalqımıza qarşı yeridilən soyqırımı siyasetinin acı nəticələrini yaşamışıq. Azərbaycanlıları tarixi torpaqlarından qovmaq, xarici havadarlarının köməyi ilə həmin yelərdə Ermənistən dövləti yaratmaq məqsədi ilə ideyalarının reallaşdırmağa can atıblar.

Ardıcıl olaraq hərbi, ideoloji və təşkilati xarakterli tədbirlər həyata keçiriblər. Yaxın tariximiz olan 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə dinc insanlara, mülki əhaliyə qarşı etdikləri əməllər, işğaldan azad olan torpaqlarımızı tərk edərək törətdikləri yanğınlar erməniñin faşist ideologiyasının təzahürrüdür. Ermənistən ötən əsrin 90-ci illərində olduğu kimi, Vətən müharibəsində də törətdikləri terrorçuluq dünyanan nüfuzlu nəşrlərində və sosial şəbəkələrdə yer aldı. Müxtəlif ölkələrdən müharibədə iştirak üçün Qarabağa gəlmış döyüşçülərin öz dilindən xeyli informasiyalar dünya metbuatında işqalandırıldı. Ən dəhşətli gecə yatmış insanlara qarşı belə cinayətin törədilməsi zamanımızın qanıçılıyıdır, bu insanlar yer üzününlə nətlənmişləridir. Azyaşlıya qıyan, onu yetim qoyan, insanları şikəst, kor edən, elil edən, bir ailənin faciəsini müəllifi olan bir "xalq" hansı adı verək olar?!

Vətən müharibəsində ermənilərin cəbhə zonasından kənarda yerləşən, Azərbaycan Respublikasının ikinci böyük şəhəri olan Gəncənin mərkəzi hissəsində yerləşən çoxmənzilli yaşayış binalarını raket atəşinə tutması onların cırkınniyetlərini göz önünde canlandırdı. Uşaq, qoca terrora məruz qaldı. Elə Bərdə də yaşılanan hadisələr də ermənilərin faşist əmməllərini təsdiqlədi. Beynelxalq konvensiyalara zidd topladığı silahlarla Gəncə, Tərtər, Mingeçevir kimi yerlərdə də mülki əhalinin kompakt yaşılığı ərazilərdə raket zərbələri endirməsi, Ermənistən hökumətinin təcavüzkar, terrorçu simasını ortaya qoymuş oldu.

8 NƏFƏR 90-100 YAŞLI QOCA, 2 NƏFƏR AZYAŞLI UŞAQ, 7 NƏFƏR QADIN DİRİ-DİRİ ODADA YANDIRILMIS...

Bu gün Qarabağ savaşının ən dəhşətli faciələrindən biri olan Ağ-

Tarixin təkrarlanan gerçeklikləri

Təcavüzkar erməni millətçiləri tərəfindən törədilən Ağdaban soyqırımından 29 il ötür

daban soyqırımından 29 il ötür. 1992-ci ilin aprel ayının 8-də baş verən Ağdaban soyqırımı tarixdə bəşəriyyətə qarşı törədilmiş ən böyük cinayətlərdən biridir. Azərbaycanın gözəl güşəsi Qarabağın qala qapısı Kəlbəcəri ələ keçirmək üçün erməni separatçılarının "Böyük Ermənistən" yaratmaq xülyasıyla Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi dəhşətli soyqırımdır. Ağdaban soyqırımı zamanı bütöv bir kənd tamamile yandırılmış, yüzlərlə dinc sakın qeyri-insani işgəncələr verilmiş və yurdundan didərgin salınmışdır. Faciə baş verən zaman səhərə yaxın erməni quldurları Ağdabanlarında keşik çəkən 3 nəfəri qətlə yetiriblər. Onlar kəndin üst yanında bənd-bərələrə dolub, səhər saat 6-da silahlarla nərəlti qoparmağa başlayıblar. Qəfil yuxudan oyanan kənd camaatı özünü itirib. Erməni qarətçiləri planlı surətdə hərəkət ediblər. Belə bir vəziyyətdə aprelin 8-də Ağdərə rayonunun Capar kəndi istiqamətindən Dədə Şəmşirin kəndi Çayqovuşan və Ağdaban kəndlərinə erməni quzğunları hücum ediblər. Erməni quldurları tərəfindən kənd sakınları amansızcasına öldürülüb, kənd evlərinin eksəriyyəti yandırılıb və qaret edilib. Aşağı Şəmşirin evi və zəngin arxivinə odurularaq, küle döndərilib. Ağdaban faciəsi Kəlbəcərin qəm dastanının ən kəderli səhifəsini açıb.

Faciə zamanı 130 evdən ibarət Ağdaban kəndi tamamile erməni

separatçıları tərəfindən yandırılmış, kəndin 779 nəfər dinc sakini qeyri-insani işgəncələr verilmişdir. 67 nəfər qətlə yetirilmiş, 8 nəfər 90-100 yaşlı qoca, 2 nəfər azyaşlı uşaq, 7 nəfər qadın diri-dirili odda yandırılmış, 2 nəfər itkin düşmüş, 12 nəfər ağır bədən xəsarəti yetirilmişdir. İstər hərb qanunlarına, istərsə də bütün dünyada qəbul olunmuş insan hüquq və azadlıqlarına siğmayacaq səviyyədə soyqırımına "imza atan" erməni qəsbkarları qırğıın zamanı Kəlbəcər rayonunun bu dilbər güşəsində, eyni zamanda, bütün tarixi abidələri, qaynaqları da məhv ediblər.

BEYNƏLXALQ HÜQUQUN TƏLƏB VƏ TƏKİDLƏRİNƏ MƏHƏM QOYMAYAN ERMƏNİSTAN MƏĞLUB EDİLDİ

Ağdaban qırğıının səhəri günü - aprel ayının 9-da camaat hər yerden gəlib rayon mərkəzine toplaşır. Xalqın iradəsi ilə "Kəlbəcərin müdafiəsi üçün fəvqələde yardım komitəsi" yaradılıb. Komitə, qısa müddət ərzində, böyük tədbirlər həyata keçirib. Orduya kömək xeyli artırılıb. Əhalidə müdafiə olunağına ümidi yaranıb. Rayon əhalisinin ciddi tekidi ilə Kəlbəcərə göndərilən polkovnik Zaur Rzayev briqada komandiri və hərbi komendant təyin edilib. Bu tədbirlər camaatın qırılmaqdə olan inamını xeyli möhkəmləndirib. Ermənistən Respublikası "Hərbi münaqişələr

zamanı mədəni sərvətlərin qorunması haqqında" Haqa Konvensiyasının və "Mədəni Sərvətlərin qeyri-qanuni dövriyyəsi haqqında" Paris Konvensiyasının müddəalalarını kobudcasına pozaraq, Azərbaycanın mədəni sərvətlərini talaşmışdır. Onu da qeyd edək ki, 1993-cü il mart ayının 27-də erməni fitnekarları yene də Kəlbəcərə hücumu Ağdabandan başlayıb. Ermənilər Ağdaban kəndinə hücum edib və onu ikinci dəfə viran ediblər. Bu gün işğal altında olan şəhər, kənd və qəsəbələrimizin Azərbaycan ordusunu təribatlarına qarşı Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə başlayan genişmiy়aslı Vətən müharibəsi qələbəmizlə sona çatdı. 30 ilə yaxın bir zamannda beynəlxalq hüququn tələb və təkidlərinə məhəm qoymayan Ermənistən məğlub edildi. Bu gün Azərbaycan xalqı öz torpaqlarını işğaldan azad edib və dağıdilan mədəniyyət abidələrimiz, viraq qoylan ərazilərimiz tezliklə bərpa olunacaqdır. Azərbaycana qarşı işgalçılıq siyasetini davam etdirməsinə baxmayaraq, Ali Baş komandanın siyasi iradəsi, dövlətimizin gücü. reşadətli orдумuzun dönmezdiyi həsrətə yolumuzu gözləyən tarixi torpaqlarımıza yol açdı. İşğaldan azad olan torpaqlarımızda yeni bir həyat başlayıb.

Zümrüd

YAP Suraxanı rayon təşkilatında şəhid anaları ilə görüş keçirilib

Suraxanı rayon ərazisində yaşayan bir qrup şəhid anaları ilə karantin qaydaları çərçivəsində görüş keçirilib.

Görüşü giriş sözü ilə açan YAP Suraxanı rayon təşkilatının sədri Vüqar Seyidov bütün şəhid anaları qarşısında baş əydiyini bildirib. Təşkilat sədri qeyd edib ki, bir ədəbiyyat nümunəsində deyildiyi kimi, dünyada var olan bütün

məhəbbətləri öz fövqündə daha anlamlı və mənali edən varlıq "ANA"-dır. Rəngindən, dilindən, dini, milli, siyasi mənsubiyətindən, fiziki göstəricilərindən asılı olmayaq, yer kürəsində bütün insanlığa eyni ülvi duyğuları yaşadan en ali eşqidir "ANA"-dır. V.Seyidov cari görüşün məqsədini açıqlayarkən bildirib ki, rayonumuzda yaşayan şəhid analarını bir araya toplayaraq biz onları orta dərđlərini paylaşmaqla yüngülləşdirməyi

hədəfləyirik. Ən böyük acıları bölüşmeyin, paylaşmanın ən şəfali dərman olduğuna ümid edirik.

V.Seyidov hər zaman şəhid ailələrinin yanında olduğunu ifadə edib. Təşkilat olaraq belə görüşlərin davamlı keçirilməsinin faydalı və əhəmiyyətli olduğunu inandığını deyən rayon təşkilat sədri qapılının şəhid ailələrinin üzünə her zaman açıq olduğunu vurğulayıb. Daha sonra görüşdə iştirak edən şəhid anaları ile birgə şəhid Qasımlı Muxtar Əli oğlunun ailəsinə baş çəkilib. İlk olaraq bu şəhid ailəsinin seçilməsinin əsas səbəbi Qasımlı Muxtarın anası Almaz Qasımovanın şəhidimizin dəfnindən sonra ağır psixoloji və mənəvi sarsıntılar keçirməsidir. Ziyarət əsnasında şəhid anaları səmimi səhəbt edərək, dərdlərini bölüşüb, bir-birilərinə bu ağır və çətin günlərdən çıxməq üçün məsləhətlər veriblər. Evdə yaradılmış şəhidimizin guşəsinə baxan şəhid anaları xatire şəkli çəkdiriblər.

Sonda şəhid anaları bu görüşdən sonra özlərini dəha yaxşı hiss etdiklərini ifadə ediblər. Qərara alınmışdır ki, Suraxanı rayonunda yaşayan şəhid analarının görüşlərini müntəzəm həyata keçirsinlər.

Z. BAYRAMOVA

Bu şəhəriyətərəfə Səhiyyə Nazirliyindən TƏBİB-ə keçir

Səhiyyə Nazirliyinə aid olan bir səhəriyətərəfə Səhiyyə Nazirliyindən TƏBİB-ə verilir. SIA-nın məlumatına görə, bununla bağlı

"Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında" qanuna dəyişiklik təklif edilir.

Dəyişikliyə əsasən, Azərbaycan Respublikasında tibb və əczaçılıq fealiyyəti ilə məşğul olmaq hüququ olan şəxslərin dövlət reyestri müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan(qurum)- TƏBİB tərəfindən aparılır və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan(qurum) - TƏBİB-in həmin reyestə çıxışı təmin ediləcək.

Peyvənd və sağlamlığın təminatında həmrəylik güclənir

Prezident İlham Əliyev: "Biz pandemiyanın öhdəsində yalnız birlikdə gələcək və normal həyata qayıdaçaqıq"

1948-ci il aprelin 7-də Dünya Səhiyyə Təşkilatının yaranmasından etibarən Ümumdünya Sağlamlıq Günü kimi qeyd edilir. O vaxtdan bəri dünyanın 194 ölkəsi təşkilata üzv qəbul olunub. Azərbaycan da bu təşkilatın üzvləri sırasındadır. ÜST-ün Nizamnaməsində qeyd olunduğu kimi, onun əsas məqsədi bütün insanların mümkün ola biləcək ən yüksək sağlamlıq səviyyəsinə nail olmalarını təmin etməkdir. Sağlamlıq ÜST-ün Nizamnaməsində yalnız xəstəliklərin, yaxud fiziki qüsurların olmamağı ilə deyil, tam fiziki, psixi və sosial sağlamlıq vəziyyəti kimi müzəyyən olunur.

Türkiyədən ÖNƏMLİ MESAJ: Əgər Ukrayna savaşa başlasa...

Azerbaycan və Suriyada yaşananlar çətin şəraitdə Türkiye ile Rusyanın birge hərəkət edə biləcəyini göstərdi. SIA xəbər verir ki, bunu Türkiye-Rusya parlamentlərə rəsədli qrupunun rəhbəri, AKP-dən olan deputat Murad Bayburt deyib.

"Türkiyənin Krimin ilhaqını qəbul etməməsinə rəğmən Rusiya ilə əlaqəsi pozulmayıb. Rusiyaya Ukraynanın ərazi bütövüyünün tərəfdarı olduğunu dəfələrlə demişik. Buna rəğmən Ukraynada yaranacaq böyük böhran Türkiye-Rusya münasibətlərini zədələməz. Mənəcə, əlaqələrimiz daha da qüvvətlənəcək", - deyə o bildirib. Onun sözlərinə görə, Türkiye NATO üzvü olsa da, özünün geosiyasi maraqları var: "Türkiyə NATO üzvüdür, Avropa Birliyinə girmək istəyən ölkədir. Lakin bizim özümüzə aid geosiyasətimiz və geostategiyamız var. Rusiya ilə masada oturduğumuz zaman Moskva bize kömək edəcək, biz de Rusiyaya kömək edəcəyik".

Aysel Məmmədova

Kremli: "Qarabağda "İskəndər"in istifadəsi ilə bağlı məlumatımız yoxdur"

Qarabağda qalıqları aşkar edilmiş "İskəndər" raketi barədə her hansı məlumatımız yoxdur. SIA məlumatına görə, bunu Rusiya prezidenti Vladimir Putinin mətbuat katibi Dmitri Peskov raketin istifadəsi barədə prezidente məruzə olunub-olunması barədə sualı cavablandırırankən deyib.

O, V.Putinin Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyanla görüşü zamanı ikiterəflı münasibətlərin müzakire olunacağıını bildirib: "Rusiya prezidenti Ermənistən baş naziri ilə görüşü zamanı integrasiya məsələlərini, eləcə də Qarabağla bağlı üstətərəflə bəyanatların icrasını müzakirə edə biler. Raketle bağlı heç nə deyə bilmərəm, bu barədə məlumatım yoxdur".

Etirazçı erməni qadınlar tutulub polisə aparılıb

Hökumət binası xaricində qadınlar da daxil olmaqla 15 nümayişçi polisə aparılıb. SIA Ermənistana məxsus armenianreport.com saytının məlumatına istinadən xəbər verir ki, bu barədə "Novosti-Armeniya" agentliyinə Polis İdarəsinin ictimaiyyətlə əlaqələr və məlumat şöbəsinin müdürü Edqar Janoyan məlumat verib.

Qeyd edək ki, analıq və gözlilik gündündə Ermənistən rəhbərliyinə qarşı etiraz aksiyası "VETO" ictimaiyyəsi hərəkatının üzvləri olan erməni qadınlar tərəfindən təşkil edilib. Aksiyası Aznavour meydandan yürüşlə başlayıb və bundan sonra iştirakçıları şəhərin mərkəzindəki hökumət binasına çatılar.

Diqqətənən etirazçılar hökumət binasının qarşısında vəziyyət daha da pisləşib, qadınlar onlara binaya girmə imkanı vermeyi polisdən tələb ediblər. Polis isə hökumət binasının qapıları özündə mühafizə səddi qurub və aksiya iştirakçılarına mane olub. Bir sözə, etirazçılar polisin müqaviməti ilə qarşılaşıblar. Belə olan halda etirazçılar hökumət binasına yumurta atmağa başlayıblar. Polis də öz növbəsində etirazçıları qovmaq, tabesizlik göstərənləri de tutub aparmaq qərarına gəlib. Bundan sonra qadınlar hökumət binasından mərkəzi polis idarəsinə doğru hərəkət ediblər və tutulan etirazçılarə dəstək olduqlarını bildiriblər.

Inam Hacıyev

70 ildən artıqdır ki, Ümumdünya Sağlamlıq Günü ənənəvi olaraq qeyd edilir. Həmin gün ictimaiyyətin diqqəti Dünya Səhiyyə Təşkilatının prioritet hesab etdiyi sağlamlıq aid qlobal məqyasda vacib əhəmiyyət kəsb edən bir mövzuya həsr olunur və müxtəlif şularla altında keçirilir. Belə ki, "Fəallıq uzun ömürlərə yaşımağa aparan yoldur", "Hamilelik həyatda xüsusi hadisədir. Onu təhlükəsiz edək", "Saqlamlıq iqlim dəyişikliklərdən qoruyaq", "1000 şəhər - 1000 həyat", "Kiçik sancma böyük təhlükə mənbəyidir", "Qida məhsullarının təhlükəsizliyi", "Diabete qalib gələk" və s. şularla altında keçirilən tədbirlər planetin hər bir sakininin sağlamlığının qorunmasına yönəlib.

ÜST bu il Ümumdünya Sağlamlıq Günü "Daha ədalətli və daha sağlam dönyanın qurulması" mövzusu sənəda edilib. ÜST-ün Baş direktoru paylaşımdan Azərbaycan Prezidentinə təşəkkür edərək qeyd edib: "BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasında ədalətli, elverişli, vaxtında və universal şəkildə COVID-19 peyvəndlərinin çıxışın əldə olunması ilə bağlı çağırışdakı liderlərinə görə Prezident Əliyev, Sizə təşəkkür edirəm. Razıyam ki, biz vaxsınların ədalətli paylanması təmin etmək, peyvənd və sağlamlıq təminatı üçün birlikdə daha çox iş görməliyik". Bu gün bütün dünyada olduğu kimi, Azərbaycan da koronavirus pandemiyası ilə mübarizəni davam etdirir. Azərbaycan Cənubi Qafqazda ilk olaraq artıq vaksinasiya işlərinə start vermiş ölkədir. Yanvarın 18-dən başlayaraq Azərbaycanda vaksinasiya başlamışdır. Azərbaycan da milli peyvəndləmə strategiyasına uyğun olaraq, sifariş edilmiş 4 milyon doza "CoronaVac" peyvəndi vasitəsi ilə risk qruplarına aid şəxslərin peyvəndlənməsi aparılır.

AZƏRBAYCAN, ƏHMƏCİNİN COVAX TƏŞƏBBÜSÜNƏ QOSULAN VƏ ONU DƏSTƏKLƏYƏN İLK ÖLKƏLƏRDƏN BİRİ OLUB

Dünyada tüyən edən koronavirus "COVID-19" infeksiyasiının ölkəmizdə yarada biləcəyi təhlükənin qarşısının alınması məqsədilə, təxiresalınmaz tədbirlər davam etdirilir. Təbii ki, bununla bağlı dövlətimiz tərəfindən qabaqlayıcı tədbirlər görürlüb, əvvəl və zəruri qabaqlayıcı addımlar atılmışdır. Bu gün ölkəmizdə əhalinin vaksinasiya işləri uğurla reallaşır. Vaksinasiyaya start verən Avropa İttifaqından bir ay sonra Azərbaycanda bu prosesə başlanılib. Bu gün peyvəndlərin bərabər və ədalətli şəkildə paylanması məsəlesi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Dövlət başçısı bildirib ki, Azərbaycan peyvəndlərin paylanmasında ədalətliliyi dəstəkləyərək BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasında "Koronavirus pandemiyası ilə mübarizədə bütün ölkələrin peyvəndlərə bə-

bər, məqbul qiymətə, vaxtında və universal elçatanlığının təmin edilməsi" adlı qətnamə layihəsi irəli sürüb. Qətnamə bu il martın 23-də konsensus əsasında qəbul edilib. "Azərbaycan, əhməcinin COVAX təşəbbüsünə qoşulan və onu dəstəkləyən ilk ölkələrdən biri olub. Biz və bütün beynəlxalq ictimaiyyət bu təşəbbüsün pandemiya ilə mübarizədə əmekdaşlıq və həmrəylik modeli olmağını gözleyir. Biz pandemiyanın öhdəsində yalnız birlikdə gələcək və normal həyata qayıdaçaqıq", - deyə Prezident İlham Əliyev vurgulayıb.

AZƏRBAYCAN ƏN SƏMƏRƏLİ TƏDBİRLƏR HƏYATA KEÇİRƏN ÖLKƏLƏRDƏNDİR

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesus şəxsi "Twitter" hesabında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Ümumdünya Sağlamlıq Günü münasibətə video müraciətindəki çağrıları ilə bağlı paylaşım edib. ÜST-ün Baş direktoru paylaşımımdan Azərbaycan Prezidentinə təşəkkür edərək qeyd edib: "BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasında ədalətli, elverişli, vaxtında və universal şəkildə COVID-19 peyvəndlərinin çıxışın əldə olunması ilə bağlı çağırışdakı liderlərinə görə Prezident Əliyev, Sizə təşəkkür edirəm. Razıyam ki, biz vaxsınların ədalətli paylanması təmin etmək, peyvənd və sağlamlıq təminatı üçün birlikdə daha çox iş görməliyik". Bu gün bütün dünyada olduğu kimi, Azərbaycan da koronavirus pandemiyası ilə mübarizəni davam etdirir. Azərbaycan Cənubi Qafqazda ilk olaraq artıq vaksinasiya işlərinə start vermiş ölkədir. Yanvarın 18-dən başlayaraq Azərbaycanda vaksinasiya başlamışdır. Azərbaycan da milli peyvəndləmə strategiyasına uyğun olaraq, sifariş edilmiş 4 milyon doza "CoronaVac" peyvəndi vasitəsi ilə risk qruplarına aid şəxslərin peyvəndlənməsi aparılır. Artıq ölkəmizə COVAX platformasında "AstraZeneca" şirkətinə məxsus 84 000 doza COVID-19 vaksin dərman vasitəsi getirilib. Bu, ilk partiyadır. Mayın sonuna qədər "AstraZeneca" şirkətinə məxsus 432 000 doza COVID-19 vaksin dərman vasitəsi Azərbaycana getiriləcək. Azərbaycan peyvəndləmə səviyyəsi baxımdan MDB ölkələri arasında lider mövqelərdədir. Vətəndaşların layiqli həyat şəraitinin və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, həzirki qlobal problemin təsirindən müdafiəsi Azərbaycan dövləti üçün ən vacib və prioritət məsələdir. ÜST ekspertlərinin de qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan hazırlığı global təhlükənin ölkə əhalisinə təsirini mümkün qədər minimallaşdırmaq üçün ən səmərəli tədbirlər həyata keçirən ölkələrdən biridir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Yaponiyanın ölkəmizdəki səfiri Daşkəsən rayonundakı filiz yataqlarında olub

Aprelin 6-da Yaponiyanın ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Cuniçi Vada Daşkəsən rayonuna səfər edib. Daşkəsən rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev səfir Cuniçi Vada ilə görüşüb. Əhəd Abiyev qonağı salamlayaraq, Yaponiyali diplomata rayon ərazisində olan zəngin filiz yataqları, həmin yataqların mövcud istismar vəziyyəti, eləcə də, Azərbaycan Respublikasının möhtərəm Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun olaraq rayonda aparılan geniş abadlıq və yenidənqurma işləri barədə ətraflı məlumat verib.

Səfər çərçivəsində Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı Əhəd Abiyev bildirib ki, filiz yataqların istismarı və istehsal prosesi dünya standartlarına uyğun təşkil edilib, bərginən dayanıqlı sosial inkişafına, eləcə də ölkə iqtisadiyyatına mühüm töhfələr vermekdədir.

Səfir Cuniçi Vadanın diqqətinə çatdırılıb ki, Yaponiya hökuməti tərefindən hər zaman ölkəmizdə sosial sahələrinin inkişafına yönələn çoxsaylı grant layihələr icra edilir. Onlardan da 2-i Daşkəsənin payına düşür. Bu grantlar hesabına rayonun iki yaşayış məntəqəsinə icməli su xəttinin çəkilişinin və bulaqların inşa olunduğu bildirən Əhəd Abiyev bu əməkdaşlığını davam etdirilməsinə ehtiyac oluduğu barədə məlumat verib.

Əhəd Abiyev onu da bildirib ki, 44 gün davam edən Vətən müharibəsi zamanı müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəş-

dəli ordumuz üzən illər ərzində aparılmış uğurlu siyaset, gərgin zəhmət, düşünlülmüş ordu quruculuğu, ölkəmizin hərtərəfli inkişafı və xalqımızın yüksək vətənpərvərlik ruhu ilə ölkə rəhbərinin ətrafında yumruq kimi birləşməsi nəticəsində işğal altında olan müqəddəs torpaqlarımızı qısa müddətə azad etmişdir. Bu qələbənin eldə olunması zamanı Daşkəsən rayonu 32 şəhid vermiş, 82 nəfər hərbi qulluqçumuz qazi olmuşdur. Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyəti tərefindən bütün şəhid ailələri və qazılərin problemlərinə hər zaman həssaslıqla yanaşılır, həlli üçün bütün imkanlardan istifadə olunur.

Yaponiyanın Azərbaycandakı səfiri Cuniçi Vada görüşdən böyük məm-

nunluq hissi duyduğunu qeyd edib. Səfir müharibə zamanı baş verən hadisələrdən məyus olduğunu dile gətirərək Azərbaycan xalqını əldə olunmuş qələbe münasibətələ təbrik edib.

Görüşdə Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı Əhəd Abiyev tərəfindən Yaponiyanın ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Cuniçi Vada xatirə hediyələri təqdim edilib. Sonra Yaponiyanın səfiri Cuniçi Vada "Daşkəsən" Dəmir Filizi Sahasının ərazisine ümumi baxış keçirib. Yaponiyali diplomata regionun ən nəhəng dəmir filizi yataqları kompleksində aparılan geoloji kəşfiyyat işləri barədə məlumat verilib.

Daha sonra səfir "Çovdar" Filiz Emalı Sahəsində olub. Burada səfir C. Vada mədəndə istehsalat prosesi və yaradılan iş şəraiti ilə tanış olan dip-

lomat istehsalatın bütün mərhələlərini virtual qaydada izleyib. Bunun ardınca səfir medən ərazisində sükurların partladılmazı, metal töküm və xəlitlərin hazırlanması prosesi ilə əyani şəkilde tanış olub. Səfər qiyaməli metalların ixracatı və şirkətin ölkə iqtisadiyyatına verdiyi töhfələri barədə ətraflı məlumat verilib. Daşkəsən rayonuna səfərdən məmənnun qalaraq zəngin təessüratlarla ayrıldığını bildirən C. Vada səfəri zamanı ona göstərilən yüksək diqqətə və yaradılan şəraite görə minnətdarlığını bildirib. Səfir iki ölkə arasında iqtisadi əməkdaşlığın qiyəmtəndirilməsi baxımdan səfərin olduqca faydalı olduğu diqqətə çatdırıb.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

HƏKİMDƏN AÇIQLAMA: Uşaqlarda ağlama qorxulu xəstəliklərə səbəb olur

Körpələrdə həddindən artıq ağlamaq çox sıx rastlanılan və valideynlər üçün çətin vəziyyətdir. SIA-nın Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi məlumatə görə, infantil kolik ilk dəfə 1954-cü ildə "Anksiyete və ağlama sehrləri üç həftədən çox, həftənin ən az üç günü, gündə üç saat keçərək" təyin olunub. Ümumiyyətlə, uşaq doğulduğdan sonra 2-3-cü həftələrdə başlayır, 6-8-ci həftələrdə artır və 3-4-cü aylarda özlüyüdən düzəlir.

zən, hətta 24 saat ağlaya bilər. Ağlama zamanı körpə yumruqlarını sıxır, ayaqlarını medəsinə cəkir. Üzdən qızartı, ağız ətrafinda solğunluq olur. Başında gözlərə körpənin nəcisi və qazi bitənə, ya tamamilə yorulana qədər davam edə bilər".

Körpə kolikasının səbəbi nədir?

Psixoloji amillər: Hamilelik dövründəki stress, fiziki və ailə problemləri, doğudakı mənfi təcrübələr, ananın narahatlığı kimi amillər körpədə kolik inkişaf riskini artırır. 2006-cı ildə Türkiyədə aparılan araşdırma, doğusdan sonra depressiyanın uşaq kolikasına səbəb ola biləcəyi bildirilib.

Otraf mühitə qarşı yüksək həssaslıq: Yeni do-

ğulmuş körpədə xarici təsirlərin qarşısını alan birri". Mənəxanma: Şuşə qabda üfüqi vəziyyətdə qida lanma və bəsləndikdən sonra qaz çıxarmaq usaq kolikasına səbəb ola bilər. İlk 6 ayda yalnız ana südü ilə qidalanmaq kolik üçün ən vacib qoruyucu amildir. Mədə-bağırsaq faktorları: Xüsusilə uşaq yeməyi ilə qidalanın körpələrə görülən qida aller-hin simasını görəcəklər".

Ancaq Vətən müharibəsində Azərbaycanın qələbəsi ne hər imkanları ilə mane olmuşdur. Uşaq kolikası üçün təsdiqlənmiş bir müalicə mağa çalışan və tarixin gediməsi da, pəhriz, bitki çayları, farmakoloji müalicə, davranış müalicəsi kimi üsullardan istifadə olunur. Bu metodlar arasında davranış terapiyası en etibarlı olandır.

Ayşən Vəli

Müxalifətin saatı 28 ildir ki, dala qalib

Rəfiqə

B u gün müxalif düşərgəyə nəzər salarken, belə bir sual yaranır - ənənəvi müxalifet bu döndən sonra nə edəcəyini düşünürmü? Çünkü görünən də budur ki, onlar bu 28 ilde ilk ağillarına geləni söyləyiblər. Ən əsası da AXCP-Müsavat hələ de bu 28 ilde bir addım belə irəli gedə bilməyiblər. Bu zətən belə də olmalı idi. Baxın, bu, o partiyalardır ki, 28 ildir "döyüşürər", bir-birilərini qurşaqdan aşağı söyleyər...sözün qisası, bir-birilərini baltalamaqla məşğuldurlar. Filan partiya filan partiyanın ideyəsini destekləmədi, filan partiya filan partiyanın yanına gəderək, vaxtılı yanında olduğu o biri partaya xəyanət etdi, bu partiya "mitinq çağırışımızı" dəstekləmədi... Xüsusilə də, 44 gün davam edən ikinci Vətən Müharibəsində 50 siyasi partiyaların bir yerde olaraq dövlətə dəstəy olmasına AXCP-Müsavat "siyasi oyun" adlandırmış hələ də onların nə qədər xalqımıza, dövlətimizə satqın olduğunu göstərir. Dövlət tərefindən təşkil edilən hər hansı bir proseslərdə kənardə qalan və hər iki partiya: "Bizim öz qərarlarımız var" - deyərək kənardə dayanmaqla satqın ve erməni "dəyirmanına" su tökən manqurtlardır.

Elə bu günlərdə işğaldan azad edilmiş torpaqlara səfər edən siyasi partiyaların dəstəsinə qoşulmayıyan yənə de Müsavat-AXCP oldu. İştirak etməmələri cəhənnəmə, hələ bir durub bu səfəri "siyasi oyun" adlandırmaları nə qədər riyakar və erməni nökrəcilik edən rəzillərdir. Çünkü bu satqınlar illər boyu sifarişlə işləyərək öz şəxsi mənəfələrini düşünməklə torpaqlarımızı satıblar.

"Şuşanı biz qaytarmışıq, biz. Siz satınız onu, xalq xainləri"

Dövlət başçısı xalqa müraciətində bildirib ki, təsadüfi adamlar hakimiyyətə gəldilər, hakimiyyəti qanunsuz yollarla qəsb etdilər: "Baxın, görün, Azərbaycanı o vaxt kimlər idarə edirdi?! Parlamentin sədri kiçik elmi işçi idi, özü də ugursuz bir elmi işçi idi. Dövlət katibi - komsomoldan çıxmış karyerist, özü də sonrakı mərhələdə öz liderinə xəyanət etmiş, onun kürsüsüne, kreslosuna göz dikmiş, onun ölümüne hamidən çox sevinmiş və ondan sonrakı həyatını, sadəcə olaraq, xarici dairələrin idarəsi altında keçirən bir adam. Onlardan hansı idarəcilik gözləmək olardı? Onlardan hansı vətənpərvərlik gözləmək olardı? Hansı peşəkarlıq gözləmək olardı? Xarici işlər naziri. Heç bir dildə danışa bilməyən təsadüfi bir adam, fizika müəllimi. Hansı ki, ümumiyyətlə, başa düşmürdü xarici münasibətlər nədir, beynəlxalq norma, prinsiplər nədir? Sadəcə olaraq, turist kimi ora-bura gedirdi və ağızına geleni danışdı. Müdafiə naziri, riyaziyyat müəllimi. Riyaziyyat müəllimi müdafiə naziri ola bilərmi? Məhə bu riyaziyyat müəllimi Şuşanı düşmənə təhlif verdi. Deyirdi ki, Şuşa əldən gedərsə, başıma gülə vuracağam. Bu günə qədər orada-burada sülənir. Şuşanı biz qaytarmışıq, biz. Siz satınız onu, xalq xainləri. Daxili işlər naziri. Quldurluq baş alıb gedirdi, jurnalistlər həbs olunurdu, döyüldürdü, canlı eñirde maşınların yük yerine atıldı. Bu idi Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin rehbərlə-

Dövlət başçısı Xalq Cəbhələk ayda yox olduqda körpə təsirlərə qarşı dəha həsi hakimiyyətini kollektiv həssas olur. Körpə gün ərzində səs, işiq, qoxu və Paşinyan adlandırmışdı: siqaret tüstüsü kimi bir çox təsirle qarşılıqlı, "Xalq Cəbhəsi hakimiyyətini axşam saatlarında oyanaraq əsəbi olur və sebəbzə ağlamağa başlayır. 5-ci ayın sonunda körpə bu stimulların və kolik uclarının öhdəsindən gəlməye başlayır. 5-ci ayın sonunda körpə bu tanımayanlar, eger onlar haqqında hər hansı bir təsəvvür yaratmaq istəsələr, Paşinyanın baxınları. Onun addimları ha baxınları və onun simasında o vaxtkı Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin və ölkə rəhbərliyini yeməyi ilə qidalanın körpələrə görülən qida aller-hin simasını görəcəklər".

Ancaq Vətən müharibəsində Azərbaycanın qələbəsi ne hər imkanları ilə mane olmuşdur. Uşaq kolikası üçün təsdiqlənmiş bir müalicə mağa çalışan və tarixin gediməsi da, pəhriz, bitki çayları, farmakoloji müalicə, davranış müalicəsi kimi üsullardan istifadə olunur. Bu metodlar arasında davranış terapiyası en etibarlı olandır.

Manukyan, Koçaryan, yoxsa Paşinyan?

Aleksey Fenenko: "Vazgen Manukyan aqressiv radikaldır, Robert Koçaryanın isə Ermənistanda elektoral dayağı yoxdur"

Məlum olduğu kimi, Ermənistanda iyunun 20-də növbədənənar parlament seçkilərinin keçirilməsi gözlənilir və hakimiyətə iddialı olaraq iqtidarı əle keçirmək isteyənlərin sırasında bir zamanlar ölkəyə rəhbərlik etmiş və hazırda revanşistlər sırasında yer alan qüvvələr də var. Misal üçün, "Vətənin azadlığı naminə hərəkat"ın rəhbəri Vazgen Manukyan, ölkənin ikinci prezidenti Robert Koçaryan və s. Söz yox ki, revanşistlərin bir məqsədləri var - hakimiyətə gələndən sonra Qarabağ üzrə imzalanmış üçtərəfli bəyanatı etibarsız hesab etmek və Azərbaycanla yeni müharibəyə hazırlaşmaq.

Bu arada Rusyanın tanınmış politoloqu, beynəlxalq məsələlər üzrə ekspert Aleksey Fenenkonun Azərbaycanda dərc edilən rusdilli caliber informasiya analitik mərkəzinə verdiyi proqnozlarına da diqqət yetirmek olar. O, Vazgen Manukyanın bioqrafiyasını xatırladaraq deyib ki, hələ 1996-ci ildə bu adam Ermənistanda çaxnaşmalar yaradaraq iddialar irəli süürməyə başlamışdır ki, ölkənin o zamankı prezidenti Levon Ter-Petrosyan Qarabağı azərbaycanlılara təhlil verməyə hazırlaşır. 1998-ci ilin fevralında Vazgen Manukyan faktiki şəkildə Levon Ter-Petrosyanı devirməyə müvəffəq olur.

Robert Koçaryanın problemi ondadır ki, radikallar onun

daha loyal olduğunu hesab edir, qərbilər isə rusiyapərəst olduğunu bilir, rusiyapərəst elektorat üçün isə o qərbyönümlüdür

Lakin bu gün revanşist güclərin işində Vazgen Manukyandan heç də geri qalmayan iddialı şəxslərdən biri məhz Robert Koçaryandır. Bu mənada, Koçaryanın iddialı olmasına rağmen, şansının olub-olmamasına toxunan Aleksey Fenenko bildirib ki, əsasən, siyaset arenasındaki gedislerdən sonra qayıtlar çətin baş verir və baş versə belə cüzi hallarda yaşıanır. "Bundan əlavə, Robert Koçaryan Vazgen Manukyandan az da olsa loyaldır. Erməni radikalları isə istə-

yirlər ki, hakimiyətə aqressiv siyasetçi gəlsin", deyən rusiyalı politoloqa görə, Robert Koçaryanın problemi ondadır ki, radikallar onun daha loyal olduğunu hesab edir, qərbilər isə rusiyapərəst olduğunu bilirlər. Rusiyapərəst elektorat üçün isə Koçaryan qərbyönümlüdür. Problem də bundadır.

Onun Poznerə müsahibəsi zamanı erməni ordusunun vəziyyətinin acınacaqlı olması və revanş hazırlıkmaması barədə dediyi fikri nə də münasibet bildiren Aleksey Fenenkoya görə, bu yanaşma da Vazgen Manukyanın Qarabağı bu gün olmasa da, sabah "geri qaytar" çağırışlarından fərqlənir. Ancaq buna rəğmən, Robert Koçaryanın Ermənistanda elektoral dayağı yoxdur.

Əgər Armen Sarkisyan Nikol Paşinyana qarşı oyndlara başlarsa, erməni baş nazirinin nəticələri heç də uğurlu olmaya da bilər

Politoloq Manukyanın da şansının olmadığını bildirib və boş müharibə çağrılarının ona heç bir səmərə verməyəcəyini deyib. Lakin Ermənistən mövcud prezidenti Armen Sarkisyanın da növbədənənar seçkilərin nəticələrinə təsir imkanlarının olduğunu xatırladıb. SITAT: "Burada Ermənistən prezidenti Armen Sarkisyanın hansı mövqə sərgiləməsindən də çox şey asılıdır. Biz bu figuru unudur, o isə siyasi mərhələlərdə vacibdir. Əgər Armen Sarkisyan Nikol Paşinyana qarşı oyndlara başlarsa erməni baş nazirinin nəticələri heç də uğurlu olmaya da bilər".

Vazgen Manukyanın elektoratına gelincə - bu şəhər küçələrindəki aqressiv marginallardır. Onlar müharibənin nə olduğunu pis başa düşürlər, ancaq memnunluqla "Müharibə et!" şüarlarını çıxırmağa hazırlırlar. Manukyan da məhz onları "stavka" edir".

Rusiyalı politoloq daha bir məqama da toxunub və bildirib ki, bu da erməni siyasetinin xüsusiyyətləri sırasındadır: "Qarabağ klanının tam şəkildə süqutu baş verdi. Daha əvvəl bu klan kifayət qədər gücü ehtiva edirdi, ancaq ötən pəyizda baş verən olaylardan sonra biz klanın kiçik qruplara parçalanmasını görürük. Qarabağlı ermənilər hansıa konsolidasiyalı nəməzdi ortaya çıxara bilmirlər, bu isə Paşinyanın xeyrinə oynayan amil-

dir". O, sonda bildirib ki, Vazgen Manukyan İrəvan erməni olmasına rağmen Qarabağ klanında olmuş və oradan küskün ayrılmış radikalları da özünə cəlb edə bilər. Ancaq...

Moskvadan "stavkası" 50-nin 50-yədir...

Ancaq daha bir fakt budur ki, Koçaryana Kremlin "stavka" etməsi mümkündür də görünür. Eks-prezidentin Rusyanın paytaxtında gedərek görüşlər keçirməsi və müsahibə verəməsi bir çoxlarında onun "Moskvadan dostu" fikirlərini diktə edir. Lakin fakt budur ki, Robert Koçaryan Moskvada özünün "uzun illərə söykənən dostu" həsab etdiyi Vladimir Putinlə başbaşa görüşə bilmədi və ən yaxşı halda Putin onunla telefonla danışdı. Hətta belə nəticəyə gələsə ki, Moskvadan "stavkası" 50-nin 50-yər və əslində onun hakimiyətə yiylənəməsi ehtimalının da az olduğunu yaxşı dərək edir, hətta müəyyən dəstəklərini göstərərsə belə. Əslində, bu gün açıq şəkildə etiraf olunmasa da, Kreml Qərbin yetişdirməsi olan Paşinyanı öz tərəfinə çəkməklə, yəni daha böyük vədlər vermeklə onun qütb orientasiyasını dəyişməyə çalışır. Bu baxımdan, Ermənistanda keçirilecek növbədənənar parlament seçkilərinin və seçkilərin bu, yaxud digər şəkildə nəticələrinin hansı mecrada inkişaf edəcəyini sadəcə gözləmək, daha sonra isə yekun ehtimallara gəlmək lazımdır.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Erməni ekspert: Ermənistən "pis xəbər" gözləməlidir

Qazın qiyməti ilə əlaqədar olaraq, Ermənistən çox güman ki, pis xəbərlər gözləməsi lazımdır. SIA Ermənistana məxsus armenianreport.com saytında yayımlanan məlumat istinadən xəbər verir ki, bunu 7 aprel tarixində jurnalıtlarla görüşdə Daşnakşüyun Bürosunun İqtisadi Tədqiqatlar Ofisinin program koordinatoru, iqtisadi Tadevos Avetisyan söyləyib.

Ekspert Ermənistən sərhəddə 1000 kubmetri 165 dollardan qaz aldığı müqavilənin müddətinin bitdiyini xatırladıb. "Yaxşı bir xəbər olsaydı, səlahiyyətlilər bu mövzuda səs-küy salar, özlərini reklam edərlər", deyə ekspert vurğulayıb. Avetisyanın izah etdiyi kimi, qaz qiymətlərindəki artım

yeni inflasiya təzyiqlərinə səbəb olacaq.

Xatırladıq ki, 1 yanvar 2019-cu ildən etibarən Gürcüstan və Ermənistən sərhədində Rusiya qazının qiyməti 1000 kubmetr üçün 165 dollar heddiindədir. Amma bu hədd daimi olaraq qəbul edilməyib və xüsusi müqavilə ilə müddətlidir. Diqqətə

çatdırıq ki, həmin müqavilənin də müddəti artıq bitməkdədir. Elə bu səbəbdən də Ermənistənə həyəcan təbili ələn olunur. Heç şübhəsiz ki, münasibətləri tamamilə dağılmaqdə olan Rusyanın həmin müqavilənin vaxtı bitdikdən sonra qazın qiymətini qaldıracağı təkzib edilə bilmez. Məhz bu səbəbdən də ekspert, Ermənistən "pis xəbər" gözləməlidir, deyib.

Inam

"Joxovurd" qəzeti yazır: Üsyancı hərbçilərdən necə yaxa qurtarmalı?

Əsas hədəflərdən biri Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargahının keçmiş rəisi Yuri Xacaturovun oğlu - Qriqori Xacaturovdur. SIA xəbər verir ki, bu barədə "Joxovurd" qəzeti yazır.

Qəzet öz mənbələrinə istinadən Ermənistən Silahlı Qüvvələrinin strukturunda dəyişikliklərin, müharibədən sonra ordu sıralarının düzəltmək, sərhədləri möhkəmləndirmək və müqavimət göstərmək üçün həyata keçirilmədiyini yazır.

Diqqətə çatdırıq ki, Ar-tak Davtyan qalmaqallı şe-

kilde Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah reisi vəzifəsindən azad edildi və sonra bir qalmaqalla Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah reisi vəzifəsinə qayıtdı, ayrıca, Nikol Paşinyana qarşı çıxan və istəfəsinə tələb edən hərbçiləri, korpus komandirlərini ayrı-ayrılıqla cəzalandırdı.

Xatırladıq ki, 40 hərbçi Onik Qasparyanın bəyana-tını imzalayıb.

"Əlbəttə ki, əsas hədəf-lərdən biri də Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah reisi Yuri Xacaturovun oğlu - həm 44 günlük Artsax müharibəsi zamanı, həm də iyul hadisələri zamanı feal-liyi və peşkarlığı ilə fərqlə-nən Qriqori Xacaturovdur. Beləliklə, peşəkar hərbçilərin qiymətləndirməsinə görə Artak Davtyan ordunu alt-üst etməkdə davam edir", deyə qəzet yazır.

i. Hacıyev

Yanlışlıqla dünyaya “adam” cildində gələn iblis

Yaxud Paşinyan sifətli Əli Kərimli əsl erməni simvoludur

Bu gün heç kəsə sərəd deyil ki, Azərbaycanın bir səra radikal müxalifət partiyaları xalqımızın maraqlarını qorumaq yerinə, bəzi maraqlı Qərb dairələrinin çirkin, ölkəmizin mənafeyinə zidd olan oyunlarında yer almağı daha üstün tuturlar. Bu partiyalar öz “mübarizəsinə” yalnız qara piar kampaniyalarının əsasında qurur, yalan rəqəmlər yazmaqla dividend qazanmağa çalışaraq çəkinmədən xalqın adından danışır, özünü şışırtmaya çalışır. Təəssüf ki, belələri siyasi mübarizə anlayışını yalnız qeyri-sivil metodların arasında axtarır, əksər hallarda ölkənin qanunlarını pozmayı siyasi mübarizə ilə sinonimləşdirir.

Hətta bir çox məqamlarda öz keçmişini, indisini, atdiyi addımları, etdiyi sehvleri belə unudur, ölkənin, millətin düşmənleri ile isti münasibətlər quraraq “dostluq sazişləri” bağlayır, ölkənin inkişafının təminatı olan, demokratik cəmiyyətin qurulması uğrunda illər uzunu planlı iş aparan, hüquqi dövlət quruculuğu sahəsində esaslı islahatlar həyata keçirən Azərbaycan həkimiyətinə qara yaxmaqdan el çəkmirlər.

Ən maraqlısı isə öz təbliğatlarını “gördüyü və ya görecəkləri” işlərlə deyil, həkimiyətin üstüne böhtən atmaq “planı” üzərində quran isa qəmərlər, əli kərimlilər, cəmil həsənlilər, gültəkin hacibəylilər, sevinc osmanqızılar, vidadı iskəndərlilər və bu kimi yanlışlıqla dünyaya “adam” cildində gələn bu iblis xalisletli ünsürler bir anlıq geriye əvrilib öz ətraflarına diqqət salsalar, nəyin şahidi olacaqlarını yaxşı bilərlər. Amma onlar geriye əvrilməkdən qorxurlar. Çünkü geride 1992-93-cü illərdə xalqa etdikləri zülm, yaratdıqları vətəndaş mühərabəsi, xalqın əmlakını talan etmə faktları və digər günahları onların gö-

zünə görünü bilər. Sözsüz ki, Paşinyan sifətli Əli Kərimli bu arada Ruslan Beşirliyi də yaddan çıxarmayıb. Düşmənlerle iyrənc danışq aparan, düşmən pulu ilə həyat qurmağa çalışan R. Beşirlinin erməni casusları ilə “konak içib şokolad yeməsindən” və guman ki, pul bölüşdürüməsindən de xəbərsiz olmazdı bu iblis Əli Kərimli. Çünkü sonradan qəzetlərə müsahibə veren Mirzə Sakit və digərləri istər AXCP(i)-yə, istərsə də “Azadlıq” qəzətinə gələn pulların qəpiyinə qədər Ə.Kərimli tərəfindən mənimsəniləndiyini deyirdilər. O ki qaldı Ə.Kərimlinin ətrafına, elə hamısı özü kimi quldur, oğru, satqın və cinayətkarlardır. Əlbətə ki, belələri Ə.Kərimlinin ətrafında olar.

Erməniya “dayı” deyən Paşinyan sifətli Əli Kərimli...

Ən iyrənci isə odur ki, xalqımız, bütün türk dünyası ilə bərabər bir çox dünya dövlətləri bu qələbə sevincimizlə şərik olduqlarını və işğaldan azad olunun torpaqlarımızın bərpasında dəstək verəcəklərini bildirdikləri halda, erməni üfunəti veren erməniye “dayı” deyən Paşinyan sifətli bu vicdanı olmayan ermənipərest qüvvələrinin cırkı pulları və anti-Azərbaycan qüvvələrin tula payı alan Əli Kərimli kimlərə Azərbaycanın o çöreyi haram olsun! Az qalib, xalq, qanun qarşısında cəza cəkməyinize. Çünkü Avropanın mərkəzində, eləcə də Amerikada və digər ölkələrdə soydaşlarımız erməni vandaliz-

minə, sərhədboyu ərazilərdə töretdikləri təxribatlara, günahsız hərbçilərin, mülki əhalinin, uşağın, aqsaqqalın, ağbirçeyin qətə yetirilməsinə etiraz elaməti olaraq dinc aksiya keçirirlərse, niye ermənilərdən betər Vüdadi İsgəndərli, Sevinc Osmanqızı, Arif Məmmədov və bu kimi xəyanətkarlar ermənilər və onların havadarlarına xoş görünmək və gündəlik yeməklərini artırmaq namən bütün bunlarda Azərbaycan hakimiyətini günahlandırır, “zavalı” ermənilərin heç bir günahı olmadığını iddia edirlər. Bu xəbis niyyətlərini sosial şəbəkələr vasitəsilə həyata keçirən satqınlara azərbaycanlı demək olarmı?

Bu gün dünya ictimaiyyəti, hətta Ermenistan dövlətinin üzvü olduğu Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı da işgalçı ölkəni müdafiə etmədi və haqqın tərəfində dayanaraq Azərbaycanın haqlı olduğunu bildirdi. Ancaq satqınlar - vidadilər, sevincər, ariflər... ermənilərin yanında olduqlarını açıq şəkildə bəyan edirlər. Ancaq ne edirlər ətsinlər. Xalq onların yerini göstərib: Tarixin zibilxanasıdır!

Xüsusi de, manqurlaşmış “vətən”, “millət” deyən Ə.Kərimli kimilərin bezi xarici dairələrin “zombi”leşmiş “filial”ı kimi fəaliyyət göstərməsi zaman-zaman faktlərə öz təsdiqini tapmışdır. Ancaq tarix unudulmur, geri qaytarmaq, na də onu silmək mümkün deyil. Çünkü Azərbaycanda xaos yaratmağa çalışan dağdıcı müxalifət partiyalarının “lider”ləri öz antimillət əməllərini gizlətməyə çalışıslar da, inkaredilməz faktlar başqa söz deyir. Və bu gün Paşinyan sifətli əli kərimlilər, əli əliyevlər, cəmiliyər, sevincər, qənimətlər, gültəkinlər... kimi ünsürler xalq tərəfində tarixin zibil yesiyinə atılanları tarix və zamanın tələbi ilə xalqımızın və dövlətimizin mənafeyi, müqəddəs qanunlarımız qarşısında cavab vermələri zamanıdır.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Anar Xəlilov: “Müxalifət xarici qüvvələrlə iş birliyini biznes vasitəsinə çevirib”

Azərbaycanda fəaliyyət göstərən radikal müxalifətin əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri də beynəlxalq qurumlara, xüsusən də anti-Azərbaycan mövqeli beynəlxalq təşkilatlara ölkəmizlə bağlı həqiqətə söykənməyən donoslardır ötürüməkdən ibarətdir. Bunu “Səs” qəzetiinə açıqlamasında Prezident Yanında QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının üzvü, Sağlam İnkışaf və Maarifləndirmə İctimai Birliyinin sədri Anar Xəlilov deyib.

Onun sözlərinə görə, müxalifət bu kimi fəaliyyətləri ilə qaranlıq dairelərən maliyyə yardımını alır və mövcudluqlarını qoruyurlar: “Eyni zamanda, müxalifət xarici qüvvələrlə iş birliyini biznes vasitəsinə çevirib. Sivil siyasi mübarizə meydənında normal müxalifətin müraciəti xalqa olmalıdır. Bunlar isə xalqa müraciət edə bilmirlər. Çünkü xalq bunları artıq dinləmir. Xalq bu tip insanların və onların yaratdıqları qu-

rumların hansı çirkin oyunlar oynadığının dəfələrlə şahidi olub. Buna görə də xalqdan dayaqların itirdiklərinə görə, yeganə üz tutacaqları yer elə özləri kimi demokratiya şəhəri altında siyasi möhtəkarlıqla məşğul olan beynəlxalq təşkilatlara üz tuturlar. Həmin beynəlxalq təşkilatların bir çoxu elə dünyada siyasi reketliklə məşğuldurlar və ya hansısa qaranlıq qüvvələrə xidmət edirlər. Bunlardan alıqları donoslardan Azərbaycana qarşı şantaj üsullardan istifadə edirlər. Lakin, biz dəfələrlə şahidi olmuşuq ki, bu tip beynəlxalq

təşkilatların qərəzli yanaşmalarının sonu həmisi ugursuzluqla yekunlaşır”.

A.Xəlilov bildirdi ki, ölkəmiz bu gün dünyada öz layıqli yerini tutub və inamlı inkişaf edir: “Azərbaycanın güclü siyasi lideri var və xalqını, dövlətini inamlı ireli aparır. Cənab İlham Əliyevin apardığı daxili və xarici siyaset öz uğurlu nəticələrini hər gün göstərməkdədir. Dünyanın ciddi qərəzsiz siyasi dairələri Azərbaycanda gedən inkişaf prosesini təqdirəlayıq hesab edir. Azərbaycanda gedən inkişaf modeli artıq dünyanın en nüfuzlu KİV-lərində işlənilir. Radikal müxalifətin xalqın içərisində itmiş hörməti tezliklə donos verdikləri Beynəlxalq təşkilatlarında da təkrarlanacaq. Onlar da bunlardan üz əvərəcəklər. Bütün hallarda istənilən mübarizəni normal qaydalara uyğun aparmaq lazımdır. Bu insanlar unutmamalıdır ki, biz azərbaycanlıyız, bizim dəyərlərimiz var, şər-böhtənə mübarizə olmur. Eləcə də bu şər-böhtənə xalqımızı sevməyən xarici qüvvələrə ötürmək, onların dəyirmanına su tökməkdir. Bu əməl heç bir azərbaycanlı şərəf getirməz”.

Gülyana

**Kimdir
bu mütrüblər?**

İLHAM

Hərdən fikirləşirəm ki, doğrudan-doğruya dünya düzəlməyə başlayır. Pandemiya deyilən bu zəhrimər olmasa, düzəlməsi məsələsini tam əminliklə söyləyib, sağa-sola şəstlə boyanıb, qürur da duyaram. Amma koronavirus bəlasının azalması əvəzində sürətlə artması qətiyyətimi bir balaca şübhə altına almış olur. Ümidi var ki, pandemiya yaxın vaxtlarda aradan qalxacaq və yenidən normal həyat bərpa olunacaq. Yenə də kütləvi şəkildə turist qiyafəsində xarici ölkələrə istirahətə gedəcəyik. Əcnəbilər də ölkəmiz təşrif buyurub, meşələrdə, dağ yamaclarında adları Qızıl kitaba daxil edilmiş quşları ovlayıb, utanıb çəkinmədən də həmin quşlarla selfi çəkdirib, sosial şəbəkələrdə paylaşacaqlar. Bu özbaşınağa müvafiq dövlət qurumları da susqunluq nümayiş etdirəcəklər. Etiraf edək ki, bizimkilər də az aşın duzu deyillər. Azərbaycan sərhədlərini keçib, bahalı istirahət mərkəzlərinə üz tutanlar min hoqqadan çıxırlar.

Ölkəmizdə ele gənclər var ki, siqaret almağa bir mənat tapa bilmədiyi halda, xarice üz tutan varlı-karlı ailələrin gülməşəker övladları milyonlar xərcleyirlər. Yarıçılpaq rəqqasələrin, keçələş mütrüblərin əhatəsində rəqs edən gülməşəker oğlan və qızlar müxtəlif utancıverici hoqqlardan çıxmışdan da çəkinmirlər. Bəzən iddia edirlər ki, onları pul xərcləməyə üzləri min sıfət görmüş mütrübələr yoldan çıxarırlar. Ancaq deyən lazımdır ki, mütrübələrin işləri-pesələri onu-bunu əyləndirib, mahni oxuya-oxuya onların könlünü açmaqdır. Söz yox ki, bu əyləndirmə məclisində ciblərə topsuz-tüfəngsiz daxil olub, pul-paranı əldə etmək məqsədləri də var. Yazılı mənbələrə istinadən demək olar ki, mütrübələr qədim peşə sahibləridirlər. Yəni yeni minilliyyin əvvəlində mütrübələr lüt, əksər hallarda yarıçılpaq halda rəqs edə-edə oxuyublar. Ele diri-başları da olub ki, rəqs etmək, oxumaqla yanaşı, həm də müxtəlif alətlərdə ifa da ediblər. Bu baxımdan, onların adları üstləndirdir-mütrübələr.

Hazırkı müasir dövrə bir çox adət və ənənələr, eləcə də dəyərlər dəyişdiyi kimi, mütrübələrin də görkəmi və forması dəyişib. Bir qədər müasirləşiblər, biri oxumağa bacarırsa, digeri rəqs etməkdə pərgardır. Yəni, qədim əcdadları kimi çoxşaxəli bilgilərə malik deyiller. Amma qaz vurub, qazan doldurmaq məsələsində əcdadları olan peşə sahiblərindən daha fəaldırlar. Bu gün elə mütrüb var ki, bir neçə yerde evi-villası, müxtəlif markalı xarici avtomobili var. Çok vaxtı səs-soraqları dünyasının en bahalı istirahət mərkəzlərindən gəlir. Açığı xəritədə belə Maldiv adalarının hansı coğrafi ərazidə yerləşdirdi tapa bimərəm. Və ya Havay adalarının hansı istiqamətdə olduğunu müəyyənləşdirməkdə çətinlik çəkirem. Amma sosial şəbəkələrə nəzər yetirəndə ölkəmizin adlı-sanlı xanım mütrübələrinin həmin adalarдан fotolar paylaşdıqlarını görürəm. Nə deyim ki? Pulu var, kef edir. Maddi imkan sahibidi, özü üçün yaşayır. Sovet hökuməti deyil ki, aldiğın mebelə, divan-kresloya görə belə izahat verməli idin. Əks halda, cəza qaçılmasa olardı. İndi isə elə bir dövrdür ki, milyonları və yaxud milyardları neçə və hansı formada əldə etdiyinin sorğu-sualını edən yoxdur. Sadəcə deyirlər ki, “bacarana baş, bacamaya daş qurban-dır”. İndi bir mütrübün naz-qəməzli baxışına xarici avtomobil bağışlayırlar, ev peşkəş edirlər. Özəl şirkətini mütrübələrə xərclediyi pullar səbəbində böyübü üstündə qoynalar da olur.

O gün saytlardan birindən oxuyuram ki, iki şərıkdən biri şirkətin pullarını mütrüb “dost”una o qəder xərcleyib ki, axırdı istehsalat müəssisəsi olan şirkət “bankrot” olub, 100-ə yaxın işçi də qalıb havada. Yəni, qardaş o boyda şirkəti mütrübün bir teline qurban edib. Əhsən, “malades” və sair, ilaxır. O gün dostlardan biri restorana gedibmiş, görür ki, ortaçıda musiqi sədaları altında quşu kimi gözəl bir qız sözür. Yarıçılpaq qızın nazlı baxışlarına tab getirməyən dostumuz cibindən iki dənə 20-lük çıxarıb, qoyub etrafında fırlanan qızın məlum yerinə. Vəssalam, bundan sonra qız çıxıb gedib, başqa müştərinə ovlamağa. Dostumuzu iki 20 manatlı iki həftə yandırıb. Düz iki həftə başı ağıryıb, dişləri sizildiyib. Deyir ki, pulu boş yerə havaya sovurduğuna çox peşman olub. Özüne də söz verib ki, bir daha həmin restorana getməsin. Bu yerdə deyiblər, “niyə qədərindən artıq matal yağı yeyirsən ki, sonra da qarın ağrısına tutulursan”.

9 aprel tarixində Azərbaycanda "Xatirə bağı" beynəlxalq aksiyası başlayır. Genişmiqyaslı ağac əkmə aksiyası Böyük Vətən müharibəsi zamanı həlak olanların xatırəsinə həsr edilmişdir. Bu müharibədə SSRİ 27 milyon vətəndaşını itirdi. Azərbaycan faşizm üzərində qələbəyə böyük töhfə verdi - 681 min nəfər cəbhəyə getdi, yarısı döyüş meydalarında öldü. Azərbaycanın 128 yerli sakini göstərdikləri döyüşə görə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdür. Azərbaycandakı Ölməz Alayın koordinatoru Viktoriya Kabanadze qarşidakı aksiya və Qələbə Günü ilə əlaqədar digər tədbirlər haqqında fikirlərini Moskva-Bakı platformasına verdiyi müsahibədə böülüşüb. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

- "Xatirə bağı" aksiyasının məqsədi nədir?

"Xatirə bağı" beynəlxalq aksiyasının məqsədi dünyada 27 milyon ağac əkməkdir. Bu təsadüfi bir rəqəm deyil. Böyük Vətən Mühəribəsi və II Dünya Mühəribəsi dövründə dinc gələcəyimiz üçün canlarını veren 27 milyon insan olub. Bu xatirəni qorumaq və gələcək nəsillərə çatdırmaq bizim borcumuzdur.

"Xatirə bağı" kampaniyası

2020-ci ildə başladı. Keçən il Rusiya Federasiyاسının 85 regionunda və dünyanın 50-dən çox ölkəsində təşkil edildi. Çətin epidemioloji vəziyyətə baxmayaraq, bu aksiyalarda 300 minden çox insan iştirak etdi. Təessüf ki, Azərbaycanda sərt karantin rejimi səbəbindən aksiya keçən il baş tutmadı. Buna görə də bu dəfə onunla birləşdiyimiz üçün çox xoşbəxtik. Azərbaycandakı "Xatirə bağı" aksiyasının təşkilatçıları Azərbaycanda Qələbənin 75-ci ildönümü-

nün Beynəlxalq Konüllülər Komandası və Azərbaycandakı Kazaklar Cəmiyyətidir. Fəxri qonaqlar: Rusiyanın Azərbaycandakı səfirlüyü, Azərbaycandakı "Rossotrudnichestvo" ofisi, Azərbaycan Prezidenti yanında Azərbaycan Mühəribə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatı, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti, habelə Azərbaycan Respublikası Ekolojiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi.

- Aksiyanın keçirilmə yerləri-

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

ni deyə bilərsinizmi? Bu kampaniyaya necə qoşulmaq olar?

- İlk askiya 9 aprel saat 11:00-da, Xəzər Universitetinin yaxınlığında, Bakının Nizami rayonunda keçiriləcək. Pandemiya səbəbindən bu kütləvi bir hərəkət olmayaçaq, çünki karantin rejiminə uyğun olaraq heyata keçirilməlidir. İlk 150 ağacın Bakıda əkilməsi planlaşdırılır. Daha sonra "Xatirə bağı" Azərbaycanın digər şəhərlərində - Xaçmaz, Sumqayıt, Gəncə, Balakən və Lənkəranda keçiriləcəkdir.

- "Ölməz Alay"ın keçən il keçirilən onlayn aksiyası nəyi xatırlatdı?

- 2020-ci ildə Böyük Vətən müharibəsində Qələbənin 75-ci ildönmən qeyd etdi. Planlar çox böyük idi, ancaq pandemiya səbəbindən demək olar ki, bütün tədbirlər leğv edilməli oldu. Onların əksəriyyəti onlayn baş verdi. Məsələn, "Qələbə nəğməsi" məsələsi, Azərbaycandan olan nümayəndələrin də qatıldığı Böyük Vətən müharibəsinə həsr olunmuş rəsm sərgisi. Sevindirci haldır ki, ölkəmiz bu beynəlxalq platformada layiqince təmsil olundu.

Ayri-ayrılıqda "Ölməz Alay"ın saytında böyük maraq doğuran Azərbaycan vətəndaşlarının fəaliyyətində danişmaq istərdim. 600 minden çox respublika vətəndaşının - azərbaycanlılar, ruslar, yəhudilər, lezgiler, tatarlar və başqalarının iştirak etdiyi Böyük Vətən müharibəsinə Azərbaycan xüsusi münasibət göstərir. Bildiyiniz kimi, faşizm üzərində qazandığımız qələbədə Azərbaycan bütün müharibə boyu döyüş sahələrində vuruşan texnika üçün təmin etdiyi yanacağın da böyük payı var.

Cəbhəçi əsgərlərin fotosəkillə-

ri ilə yuzlərlə maraqlı hekayə, "Ölməz Alay"ın saytında qohumları tərəfindən yerləşdirildi. 9 Mayda Moskvada canlı yayımlar zamanı böyük monitorlarda nümayiş olunan cəbhəçi əsgərlərin foto və hekayələrini yerləşdirməyə də kömək etdi. Sevindirci haldır ki, Qarabağ müharibəsi veteranları olan "Ölməz Alay" üzvlərimiz çoxdur. Onlar Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarının - atalarının və babalarının timsalında Azərbaycanın bayrağını qırurla daşıyırlar.

- Bu il 9 may Qələbə Günü ərəfəsində daha hansı tədbirlərin keçirilməsi gözlənilir?

- Georgi lentinin paylaşılması üçün illik kampaniyamızı keçirəcəyik. Bakıda hərbi məzarlarda 9 may ərəfəsində "subbotniklər" keçiriləcək. Təessüf ki, "Ölümsüz Alay" hərəkatının yürüşü alınmayıacaq. Ancaq karantin rejimi 9 May tarixinə qədər sərtləşdirilmirsə, kiçik qruplar halında istəyənlər Böyük Vətən müharibəsində həlak olanların xatırəsinə həsr olmuş abidələrin hər hansı birinə yaxınlaşdırıcı çiçək qoymağı reallaşdıracaqlar. Əminəm ki, II Dünya Müharibəsi veteranlarının portretləri abidələrdə mütləq görünəcəkdir.

Eyni zamanda "Ölümsüz Alay" aqatılmaq üçün onlayn rejim açıqdır. Hər kəs www.mypolk.ru və ya www.polkrf.ru saytında öz hekayələrini, Böyük Vətən Müharibəsi iştirakçısının xatirələrini dərc edə, döyüş yolu haqqında məlumat vere, fotosəkillərini yerləşdirmə bilər. Bütün bunlar yazılanların bir ailənin hüdudlarından kənara çıxmazı üçün edilmişdir. Milli salnamələrdə iz buraxmaq lazımdır.

Tərcümə: Elçin Bayramlı

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

8 aprel

SƏS

DİQQƏT: Emosional zorakılıq da fiziki zorakılıq qədər zərərlidir!

Şiddət yalnız fiziki deyil, həm də emosional olaraq tətbiq oluna bilər. İki qrupa bölünsə də, şiddet şiddetdir və ona müdaxilə edilməlidir. SIA-nın Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi məlumatə görə, həkim Nevzat Tarhan, qadınların ən böyük problemlərindən biri olan "duygusal şiddet" haqqında vacib məlumatlar verib.

Həkimin sözlərinə görə, şiddet sadəcə fiziki səciyyə daşıdır: "Səs qaldırmaq, qınamak və qışkırmalı ortaya çıxan şiddet xaricində, kişi və ya qadının bir-birinə sevgi göstərməməsi qarşı tərəfə emosional olaraq təsir edir. Emosional zorakılığa məruz qalan insan özünü dəvərsiz hiss edir".

Duygusal zorakılıq sizi dəvərsiz hiss edir

Tarhan onu da qeyd edib ki, şiddetin bir növü də emosional olur: "Şiddət dedikdə, ağıla mütləq qadına el qaldırmaq və boşqabları göydə uçurmaq gəlməməlidir. Emosional şiddet forması, tənqidlərin çox olduğu evliliklərdə baş verir və qarşı tərəfdə günahkarlıq hissi yaradır".

Dəvərsizlik hissi yatratmaq psixoloji şiddetdir

Şiddət tətbiq edən bir insanın xüsusiyyətlərindən biri də qarşı tərəfi tez-tez tənqid etməsidir. Bu həm də emosional şiddetin bir növdür. Tənqid edən insan "Mən tənqid edə bileyk səviyyədə üstün və vacib biriyem!" hissi yaradır. Bu nöqtədə şəxsiyyət qarşıluması başlayır

Qışqanlıq həm də emosional şiddetdir

Qışqanlıq eyni zamanda duygusal şiddetin bir növdür. İnsan sahib olduğu və paylaşmak istəmədiyi birini qışqanraq ona zülm edir. Həddindən artıq nezət insanı üzür. Bu davranış daha çox "Puritan" əqliyi xüsusiyyətlərə sahib insanlarda özünü göstərir. Bu cür insanlar hər şeyə qarışırlar, demək olar ki, qarşısındakının ruhunu da idarə etmək isteyirlər. Hər iki tərəfin də bir az özəl həyatının olması təbiidir. "Hər şəyden xəbərdar olmalıyım!" düşüncəsi insanları emosional zorakılığa aparır.

Laqeydlik də şiddətin bir növdür

Tarhan son olaraq onu da deyib ki, şiddet olaraq təyin olunan başqa bir xüsusiyyət də səhlənkarlıqdır: "Emosional laqeydlik hissələrə dəyər verməməkdir. Sosial və maliyyə baxımsızlığı da bura daxildir. Məsələn, bir insanın evinin maddi ehtiyaclarını ödəməməsi və dolanışığını düşünməməsi səhlənkarlıqdır. Pul qadının özünü güclü hiss etməsinə səbəb olur. Bu, evliliyi güc mübarizəsinə

çevirənlər üçün çox vacibdir. Evlilik sevgi ilə başlayır və bir müddət sonra güc mübarizəsinə çevrilir. Bu mübarizə zamanı her iki tərəf də şəxsiyyətlərini qorumağa çalışır. Lakin, bu münəaqışa şiddət də səbəb ola bilər. Həyat yoldaşları ağıllı olduqları təqdirde bir müddət sonra ortaq nöqtədə görüşə bilərlər. Bu mərhələdən sonra evlilik bağlıları inkişaf etməyə başlayacaq.

Emosional zorakılığa meyilli insanların ümumi xüsusiyyətləri hansılardır? Zəfərlərindən qurur duyur Partnyor və ya münasibət üçün vaxt ayırmır Hörmətsiz davranır Baş rolda olmaq istəyir Başqalarının hissələri onun üçün heç bir əhəmiyyət daşıdır İdarəedici və sahiblənidir Nadir hallarda hərəkətlərinə və reaksiyalara görə məsuliyyət daşıyır Zarafat, kinayə və istehzadan istifadə edir Özündən razı olur və yalan danışır Münəaqışının qarşısını alır.

Ayşən Vəli

Son sahifə

Ana
südü koronavirusdan
qoruyurmu?

Ana südü körpəni koronavirusdan qoruyur. SIA-nın Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi məlumatə görə, həkim Emin Dəmirpolat koronavirus testinin nəticəsi pozitiv olan anaların gigiyena qaydalarına diqqət edərək körpəni doyura biləcəyini söyləyir.

Virusla mübarizə aparan günlərdə en narahatlıqlardan biri süd verən ananın körpəsinə xəstəlik yoluxdurması təhlükəsidir. Uşaq sağlamlığı və xəstəlikləri üzrə həkim olan Emin Dəmirpolat məsələyə aydınlıq getirib.

Onun sözlərinə görə, gigiyena qaydalarına diqqət edərək ana südü ilə qidalanmanın zərəri yoxdur: "Hal-hazırda Covid-19 en aktual mövzulardan biridir. Covid-19 analarda daha çox rast gəlinir. Covid-19 olan ana körpəsinə ana südü verə bilər. Lakin, maska, məsafə və digər qoruyucu tədbirlərə də əməl etmək lazımdır. Ana südü verən valideyn uşağını yoluxdurmamaq üçün maska taxmala, əllərini tez-tez yumalıdır. Bütün hallarda gigiyenaya riayət etmek lazımdır. Çünkü, Covid-19-dan başqa mikroblar da körpəni narahat edə bilir".

Həkim onu da qeyd edib ki, əger anada Covid-19 varsa, süde də mikrob keçir: "Mikrob süddən körpəyə keçərsə, körpə də xəstələnəcəkdir. Heç vaxt belə bir şey yoxdur. Ana südü körpəni qoruyur, bunu heç vaxt unutmayın. Ana gigiyena qaydalarına riayət edərək, körpəsinə süd verə bilər".

Türkiyə millisi FİFA reytingində irəlilədi

Futbol üzrə Türkiyə milli komandası FİFA-nın dünən açıqlanan mart ayı üçün reytingində irəlilədi. Belə ki, DÇ-7 xal toplayaraq qrupunun liderliyini ələ alan "ay-ulduzluqaralar" 29-cu pilləyə qalxıb. Qeyd edək ki, ötən ay türkələr reytingdə 32-ci pillədə idi.

Müğənni Berkay Şahinin həyat yolu da Özlem Şahinə sataşmaqdə günahlandırılan "Qalatasaray"ın futbolçusu Arda Turan haqqında yenidən məhkəmə

Arda Turan yenidən məhkəmə qarşısında

kəmə prosesi başlanılıb. Qol.az xəbər verir ki, 2018-ci ildə Berkay Şahinle Arda arasında gecə klublarından birinde qarşılurma baş verib və bundan sonra müğənni futbolçunu polisə şikayət edib. O, Özlem Şahinə sataşmaqdə günahlandırılıb. İstanbul 41-ci Asliye Cəza Məhkəməsinin qərarı ile Arda Tu-

ran Özlem Şahinə "cinsi təcavüz" maddəsi ilə təqsirkar bilinib. Həmçinin oyuncu "qorxu və panika yaradacaq şəkildə silahla atəş açmaq", "qanunsuz silah gəzdirmə", "qəsdən adam yaralama" maddələri ilə günahlandıralaraq, haqqında 2 il 8 ay 15 gün müddətində azadlıqlıdan məhrum edilmə qərarı verilib.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılın, sahifələrin.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzətdə AzərTAC və SIA agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**

Tiraj: 4600